

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

प्रभाव पब्लिकेशन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३५७७, ९७६९८१५४००,
९८४१५१२१७, ९८४१२४६२६९
marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष १२ अंक १३४ काठमाडौं बिहीबार, १९ भदौ २०८२ Prabhav National Daily Thursday, 04 September 2025 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-

पाँच हजारभन्दा बढी गीत गाएर अस्ताइन् इन्दिरा

मैले इन्दिरा गोलसँग पाँच भाइ छोरा, तेमै हवापाजस्ता थुप्रै गीत गाएको छु । भर्सटाइल गायिका हुनुहुन्छ उहाँ । स्टेजमा त दमदार प्रस्तुति दिने जोडा नै हो मेरो । अहिले मलाई एउटा खुट्टा भौँचिएजस्तो लागिरहेको छ । तामाङ गीतसंगीतको माता नै गुमाएका छौ ।

■ प्रेम लोप्यन सेलो गायक

उहाँ तामाङ कलाकार संघको चौथो अध्यक्ष हुनुभयो । नेपाली लोकसंगीतको स्रस्टा हुनुहुन्थ्यो । तामाङ गीतसंगीतको त आमा नै हुनुहुन्छ । तामाङ सांगीतिक आकाशको तारा अस्ताएको छ । हाम्रो संस्थापक उपाध्यक्ष अनि सल्लाहकार, हामीले अभिभावक गुमाएका छौ ।

■ विशाल काल्तान अध्यक्ष, तामाङ कलाकार संघ

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाली लोक तथा तामाङ सेलो गरी करिब पाँच हजार गीतमा स्वर दिएकी गायिका इन्दिरा गोलको निधन भएको छ । क्यान्सर रोगसँग संघर्षरत उनको मंगलबार राति ललितपुरको हात्तीवनस्थित निवासमा निधन भएको हो । नेपाली लोक गायन र तामाङ भाषाको गायनमा ३७ वर्ष समय बिताएकी उनको बुधवार स्वयम्भूमा अन्त्येष्टि गरिएको नेपाल तामाङ कलाकार संघले जानकारी दिएको छ । गायिका गोलको निधनले नेपाली गीत र तामाङ गीतसंगीत क्षेत्रमा अप्रणीय क्षति पुगेको संघका अध्यक्ष विशाल काल्तानले बताए । 'दुई वर्षदेखि क्यान्सरसँग लडिरहनुभएको थियो । हामीले उहाँलाई बचाउन सकेनौं,' अध्यक्ष काल्तानले भने । हात्तीवनबाट अन्तिम श्रद्धाञ्जलीका लागि गायिका गोलको शवलाई सानो गोचरस्थित नेपाल संगीत तथा नाट्य प्रज्ञा प्रतिष्ठानमा

ल्याइएको थियो । प्रतिष्ठानमा उनलाई नेपाल तामाङ घेदुङ, तामाङ कलाकार संघलगायत संघसंस्थाले आफ्नो ऋण्डा ओडाएर सम्मानसहित श्रद्धाञ्जली अर्पण गरे । श्रद्धाञ्जलीसभामा कलाकारहरूका साथै विभिन्न क्षेत्रका शुभचिन्तकहरू ठूलो संख्यामा उपस्थित भए । त्यसपछि, प्रतिष्ठानबाट गायिका गोलको शवलाई अन्तिम संस्कारका लागि स्वयम्भू लगेको थियो । पछिल्लो एक वर्ष उपचार गर्दै उनी स्टेज कार्यक्रमहरूमा सक्रिय देखिन्थिन् । यद्यपि, क्यान्सरले गाँज्दै ल्याएपछि, पछिल्लो दुई महिनायता उनी घरमै उपचाररत थिइन् । तामाङ कलाकार संघकी संस्थापक उपाध्यक्षहुँदै एक कार्यकाल अध्यक्षको जिम्मेवारी सम्हालेकी गोलको निधनले अप्रणीय क्षति पुगेको संघका अध्यक्ष काल्तानले बताए । 'उहाँ तामाङ कलाकार संघको चौथो अध्यक्ष हुनुभयो । नेपाली लोकसंगीतको स्रस्टा हुनुहुन्थ्यो ।

►► क्रमशः पृष्ठ २ मा

नयाँ दल खोल्न 'वार्मअप'

बालेन साह, कुलमान घिसिङ, हर्क साम्पाङ, दुर्गा प्रसाई र प्रा.डा. महेन्द्रसुन्दर लावती दल खोल्ने तयारीमा

■ जेबी योञ्जन

काठमाडौं- दलीय घेराभन्दा बाहिर रहेर जनमत निर्माण गरेका स्वतन्त्र व्यक्ति र जनप्रतिनिधिरू दल खोल्ने मेसोमा देखिएका छन् । तयारीलाई हेर्दा आगामी आमचुनावअघि नै उनीहरूले दलीय संरचना खडा गरिसक्ने छन् र दलबाटै चुनाव लड्ने छन् ।

त्यसका लागि 'वार्मअप'मा देखिएका छन् । देश/परदेश घुमेर कोही जनमतको प्रारम्भिक परीक्षणमा छन् । कोही ठूला सहर क्षेत्रका मतदाताको मनोभावना बुझ्ने प्रयासमा छन् । यसवीचमा पुराना राजनीतिक दलहरूले देशलाई बर्बाद पारेको भन्दै देशको खराब स्थिति पनि प्रस्तुत गर्दै आएका छन् ।

खासगरी काठमाडौं महानगरपालिकाका प्रमुख बालेन्द्र (बालेन) साह, नेपाल विद्युत् प्राधिकरणका पूर्वकार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङ, सुनसरीको धरान उपमहानगरपालिकाका प्रमुख हर्क साम्पाङ, विवादित मेडिकल व्यवसायी दुर्गा प्रसाई र प्रा.डा. महेन्द्रसुन्दर लावती दल खोल्ने तयारीमा देखिन्छन् ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा राजनीतिशास्त्र प्राध्यापनरत डा. भेषराज घिमिरे यी व्यक्तिहरूले दल खोले पुराना दलहरूमाथि आगामी चुनावमा फर्कनै चुनौती दिने विश्लेषण गर्छन् । 'पुराना दलहरूले डेलिभरी दिन सकेको भए, सुशासन कायम गर्न सकेको भए, नयाँ दलहरूले खासै स्पेस पाउने थिएनन्,' उनले प्रभावसँग भने, 'तर, नार्दा नागरिकको असन्तुष्टिको ग्राफ बढिरहेको छ । जति असन्तुष्टिको ग्राफ बढेछ, त्यति नै नयाँ दलहरूको उचाई पनि त्यहीअनुसार बढेछ ।' हुन पनि ट्रान्सपरेन्सी इन्टर

हरेक चुनावमा कुनै न कुनै नयाँ दल देखा परेकै हुन्छ तर नयाँले के गर्न सके ? त्यसो हुनाले नयाँ भन्नेबित्तिकै जनताले विश्वास गरिहाल्छन् भन्ने लाग्दैन ।

■ भीम भुर्तेल राजनीतिक विश्लेषक

नेसनलका अनुसार नेपाल विश्वमा व्यापक भ्रष्टाचार हुने देशको सूचीमा १०८औं नम्बरमा छ । नीतिगत र संस्थागत भ्रष्टाचार मौलाएको प्रतिवेदनहरूले नै देखाएका छन् । राजनीतिक र कर्मचारीतन्त्रले मिलिजुली यतिवेला छेपछाप गरिएको आरोप विपक्षी दलहरूको छ । यसले

पुराना दलहरूले डेलिभरी दिन सकेको भए, सुशासन कायम गर्न सकेको भए नयाँ दलहरूले खासै स्पेस पाउने थिएनन् । तर नागरिकमा जति असन्तुष्टिको ग्राफ बढेछ, त्यति नै नयाँ दलहरूको उचाई पनि बढेछ ।

■ डा. भेषराज घिमिरे राजनीतिक विश्लेषक

नागरिकमा सरकारप्रति आक्रोशको तह बढाइएको छ । अर्कातिर, सुशासनको अवस्था कमजोर छ । बेरोजगारी समस्या उस्तै छ । यस्तोमा सरकारविरोधी जनभावनालाई नयाँ दलहरूले जनमतमा परिणत गर्न सक्ने डा. घिमिरे बताउँछन् । काठमाडौं महानगर प्रमुख साह भने जनमत परीक्षण गर्न लागिपरेंका छन् ।

त्यसका लागि उनले आफ्नो सल्लाहकार रहिसकेका ३३ वर्षीय सन्तोष गिरीलाई रूपन्देही-३ मा हुने उपचुनावमा उम्मेदवार बनाउँदै छन् । गिरी गत असारदेखि नै चुनाव क्षेत्रमा माहोल बनाइरहेका छन् । उनी रूपन्देहीको तिलोत्तमा-६ पश्चिम पट्टीका हुन् ।

डा. घिमिरेका अनुसार दल खोलेर चुनावमा गए वालेन स्वतन्त्रमध्ये जनमत प्राप्त गर्न सक्ने सर्वाधिक प्रभावशाली नेता हुन सक्छन् । उनले भने, 'ठूला दललाई धक्का दिने क्रेज बालेन साहको देखिन्छ । तर, उनले दल दर्ता गर्ने हैसियत राख्छन् कि राख्दैनन् त्यो अलग कुरा हो, यद्यपि, दल सञ्चालन गाह्रो कुरा छ तर, राम्रो मनोवृत्तिका मानिसहरूलाई संगठित गरेर दल खोले एकपटक उनलाई जनताले विश्वास गर्ने देख्छु ।'

वालेनले दल खोल्छन् कि खोल्दैनन् ? टुंगो छैन । उनी गत स्थानीय तह चुनावमा दशकौंदेखि संगठित जनमतधारी दल र ती दलहरूका उम्मेदवारलाई पराजित गर्ने व्यक्ति हुन् । यदि, दल खोले उनले दक्षिणपन्थी धार समाल्न सक्ने कतिपयको टिप्पणी छ । उनीबाहेक दल खोल्न कसिले स्वतन्त्र व्यक्तिका कुलमान घिसिङ हुन् ।

►► क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

कोरियामा ज्याला नदिने रोजगारदाताविरुद्ध विशेष अभियान

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- दक्षिण कोरियामा आजबाट विदेशी कामदारलाई ज्याला नदिने र कार्यस्थलमा हुने दुर्व्यवहारविरुद्ध चार हप्ताको विशेष अभियान सञ्चालन गर्दै छ । त्यहाँको रोजगार तथा श्रम मन्त्रालयले तलबविनै काम गराउने तथा श्रमिकमाथि दुर्व्यवहार हुने उच्च जोखिमयुक्त फार्म र कारखानाहरूमा एक महिने गहन अभियान थालेको जानकारी

► तलबविनै काम गराउने तथा श्रमिकमाथि दुर्व्यवहार हुने उच्च जोखिमयुक्त फार्म र कारखानाहरूमा एक महिने गहन अभियान थालेको जानकारी

► ज्याला भुक्तानी नगर्ने र दुर्व्यवहार गर्ने रोजगारदातालाई कडा कारबाही गरिने

सरकारी तथ्यांकअनुसार विदेशी कामदारहरूलाई भुक्तानी नगरिएको ज्याला ८५.५ बिलियन वन अर्थात् ६९.३ मिलियन डलर पुगेको छ । यो गत वर्षको सोही अवधिको

तुलनामा ५१ प्रतिशतले बढेको जनाइएको छ । यस वर्षको पहिलो अर्धवार्षिक निरीक्षण गरिएपछि यो कदम चालिएको हो । अर्धवार्षिक निरीक्षणमा देशव्यापीरूपमा १५१ वटा जोखिमपूर्ण कार्यक्षेत्रहरू पत्ता लगाइएको थियो । हालसालै नाजु, दक्षिण जियोला प्रान्तमा ईटा कारखानालागयतका स्थानमा भएका घटनापश्चात् सरकारले थप ४५ वटा कार्यस्थलको निरीक्षण गरेको थियो । जसमध्ये धेरैजसो कार्यस्थल ग्याङ्वोन र जेओला प्रान्तका थिए ।

मन्त्रालयले ज्याला भुक्तानी नगर्ने र दुर्व्यवहार गर्ने रोजगारदातालाई कडा कारबाही गर्ने जानकारी दिएको छ । यदि आप्रवासी कामदारको दाबीको छिनोफानो आगिडि नै भिसाको म्याद सकिएर मुलुक छोड्नुपर्ने अवस्था आए या उनीहरू कागजपत्रविहीन अवस्थामा भएको खण्डमा दुरूपमा निचोडमा पुग्नका लागि अधिकारीहरूले योजना बनाउने भनिएको छ । अनुसन्धानको क्रममा आवश्यक परेको खण्डमा भिसा अवधि लम्ब्याउने पनि जनाइएको छ । निरीक्षकहरूले अन्य अधिकार दुरूपयोगका घटनाहरूको अध्ययन गर्ने छन् ।

►► क्रमशः पृष्ठ २ मा

काठमाडौं (प्रस)- दक्षिण कोरियामा ई-७ भिसामार्फत रोजगारीका लागि पठाइदिने भनेर कसैले आश्वासन देखाए प्रलोभनमा नपर्न वैदेशिक रोजगार विभागले सजग गराएको छ । विभागले बुधवार विज्ञप्ति जारी गर्दै ई-७ भिसामा पठाइदिन्छु भन्दै गैरकानुनीरूपमा रकम अशुली गरेका घटना सुन्नमा आएकोले यस विषयमा ध्यानाकर्षण भएको जानकारी दिएको हो ।

कोरियास्थित नेपाली राजदूतावासमा हालसम्म मागपत्र नआएकोले श्रमिक लैजाने प्रक्रिया सुरु भइनसकेको विभागले स्पष्ट पारेको छ । यसर्थ कुनै पनि व्यक्ति, संस्था, सामाजिक सञ्जाललगायतका माध्यमबाट कोरिया पठाइदिन्छु भन्ने आश्वासन भेटिए त्यस्ता सूचना भूटा भएकोले रकम नबुझाउन विज्ञप्तिमार्फत विभागले आग्रह गरेको छ ।

श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयबाट दक्षिण कोरियामा सीपयुक्त श्रमिक पठाउनेसम्बन्धी कार्यविधि, २०८० को तेश्रो संशोधन स्वीकृत भएकाले कार्यान्वयनको चरणमा रहेको विभागले उल्लेख गरेको छ ।

►► क्रमशः पृष्ठ २ मा

लिपुलेकमुनिका गाउँका पीडा

न बाटो छ, न सञ्चार

- साउन २८ गतेको बाढीले सडक बगाएपछि छाङ्गरु र तिकरको सम्पर्कविच्छेद
- तीन साताभन्दा बढी समयदेखि तिकर गाउँ नेटवर्कविहीन हुँदा स्थानीयलाई सुरक्षाकर्मीको सेट प्रयोग गर्नुपर्ने बाध्यता

■ नरेन्द्रसिंह कार्की

दार्चुला- कालापानी, लिपुलेक र लिम्पियाधुरा क्षेत्रका कारण सबैभन्दा चर्चित ठाउँ हो दार्चुलाको ब्यास गाउँपालिका । त्यहीँ गाउँपालिकाको वडा नम्बर १ भित्रै पर्छन् छाङ्गरु र तिकर गाउँ । तर त्यहीँ नेपालको अधीनमा रहेको छाङ्गरु र तिकर पुग्न न पैदल बाटो छ न फोन गर्न सञ्चार सुविधा नै । अहिले पनि यहाँका दुई गाउँका नागरिक भारतीय सडकहुँदै गाउँ पुग्छन् । पैदल बाटो अवरूढ भएको र सञ्चार सेवा नहुँदा यहाँको जनजीवन कष्टकर बनेको छ ।

छाङ्गरुबाट तिकर गाउँ पुग्न १० किलोमिटर दूरी छ । छाङ्गरुबाट तिकर गाउँ पुग्ने अहिले

नागरिकका लागि चाहिने आधारभूत आवश्यकता पूरा गर्न नसक्ने तर जहिल्यै सीमाको विषय बल्काइरहँदा नागरिकले सास्ती खेप्नुपरेको छ ।

■ विनोदसिंह कुवर उपाध्यक्ष, ब्यास गाउँपालिका

पैदल बाटो अवरूढ भएको छ । गत साउन २८ गतेको बाढीले छाङ्गरु र तिकरको सम्पर्कविच्छेद भएको हो । छाङ्गरुदेखि तिकर गाउँ पुग्ने ठाउँ-ठाउँमा बाटो बाढीले बगाएको छ । मंसिरमा तिकरवासीको बसाईसराइ खलंगा फर्कने बेला कसरी फर्किने भन्ने चिन्ता भएको छ । बाटो बाढीले बगाएकै कारण

गाउँमा खाद्यान्नसमेत ढुवानी गर्न असहज भएको वडा नम्बर १ का वडासचिव विनोदसिंह बुढाथोकी बताउँछन् । अहिले स्थानीयले पुरानै मौज्जात खाद्यान्न खाइरहेका छन् । यस्तै बाटोको अवस्था रहने हो भने गाउँमा खाद्यान्न अभाव हुने अवस्था छ ।

'बाटोका लागि कुनै क्षेत्रबाट तत्कालै बजेट आउने सक्ने अवस्था छैन, बाटो निर्माण नहुने हो भने यहाँका नागरिकलाई मात्र नभई सुरक्षाकर्मीलाई समेत आवतजावतमा कठिनाइ हुन्छ, विरामी भयो भने ल्याउन सक्ने अवस्था छैन,' सचिव बुढाथोकीले भने । स्थानीय आस्तिक तिकरीका अनुसार तिकर गाउँमा सञ्चार नभएको तीन साता बढी भयो । गाउँ नेटवर्कविहीन छ ।

►► क्रमशः पृष्ठ २ मा

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

जो नयाँ..

उनी उज्यालो नेपाल अभियानका ‘नायक’का रूपमा चर्चित छन् । उनले दल खोल्ने घोषणा यसअघि नै गरिरहेका छन् । राजनीतिक उद्देश्यमै केन्द्रित भएर उनले हालै विभिन्न मुलुकको भ्रमण गरी स्वदेश फर्किएका छन् ।

नेपालमा १८ घण्टा लामो लोडसेडिङ अन्त्यको व्यवस्थापकीय नेतृत्व गर्न श्रेय उनैलाई जान्छ। कतिपयले त उनलाई उज्यालोको पर्यायको रूपमा पनि अर्थाउने गरेका छन् । त्यसो हुनाले आगामी आमचुनावमा दल खोले उनी पनि पुराना दलहरूका लागि चुनौती बन सक्ने ठानिएको छ। शरानका प्रमुख हरेराज राई दल खोल्ने भन्दै हालै काठमाडौँ आए । उनले ‘श्रमदान संस्कार’ स्थापित गरेका छन्। श्रमदान अभियानकै कारण उनी चर्चामा आएका छन् । हरेक वर्ष वजेदसहितको नीति तथा कार्यक्रम ल्याउन दलीय जनप्रतिनिधिले अवरोध पुर्‍याएपछि उनी दल खोल्ने मुडमा पुगेको उनीनिकटस्थहरू बताउँछन् ।

२०८१ को वैशाखमा इलाम-२ मा भएको उपचुनावमा उनीसमेतको समर्थनप्राप्त पहिचान पक्षधर साझा उम्मेदवार डकेन्द्रसिंह थेगिमले ११ हजारभन्दा बढी मत पाएका थिए । यसबाट पनि उनी दल खोल्न हौसिएको देखिन्छ । उसो त उनी आफैँ गत स्थानीय चुनावमा दलीय उम्मेदवारहरूलाई पन्छाउँदै स्वतन्त्र नगरप्रमुख निर्वाचित नेतृत्व हुन् । उनी पहिचानपक्षधर देखिएकाले उनको दलले पहिचानवादलाई नै बोक्न सक्ने चर्चा हुने गरेको छ।

यस्तै, मेडिकल व्यवसायी दुर्गा प्रसाईं पनि दल खोल्ने तयारीमा छन् । उनी ‘राष्ट्र, राष्ट्रियता, धर्म, संस्कृति तथा नागरिक बचाउ महाअभियान’का संयोजक हुन् । उनले दल खोल्ने तयारीचक्रवर्त केन्द्रीय भेला यही भदौ २० र २१ गते भक्तपुरमा बोलाएका छन् । गत १५ चैतमा राजसंस्था पक्षधरहरूले गरेको हिसात्मक प्रदर्शनपछि, जेल परेका उनी हालै रिहा भएका हुन् । उनले पनि दक्षिणपन्थी धारको दल निर्माण गर्ने उनीनिकट एक नेताले बताए । अमेरिकाका लामो समय राजनीतिशास्त्र प्राध्यापन गरेका प्रा.डा. महेन्द्रसुन्दर लावती पनि दल खोल्ने तयारीमा छन् । हाल उनी पहिचानवादी मोर्चाको संयोजक हुन् । इलाम-२ मा डकेन्द्रसिंह थेगिमलाई उनी नेतृत्वको मोर्चाको पनि समर्थन थियो ।

मोर्चा प्रशको नाम कोशी खारेजी र ताप्लेजुङको मुक्तमुन्तुङ (पाथीभरा) क्षेत्रमा ‘नो केवलकार’ आन्दोलनको अग्रमोर्चामा थियो । उनले वर्तमान संविधानमा पहिचानको मुद्दा सम्बोधन नभएको भन्दै असन्तुष्ट समूहलाई गोलबद्ध गर्न खोजेका छन् । उनी संघीयताविद् पनि हुन् । उनै लावतीले पनि नयाँ दल खोलेर आगामी चुनावमा पुराना दललाई चुनौती दिन खोजेका छन् ।

तर, राजनीतिक विश्लेषक भीम भुर्तेल नयाँले पनि केही गर्न नसके देखिसकिएको बताउँछन् । त्यसो हुनाले दल खोलेर चुनावमा गए पनि उनीहरूलाई जनताले विश्वास गरिहाल्ने स्थिति नदेखिएको उनको भनाइ छ । ‘हरेक चुनावमा कुनै न कुनै नयाँ दल देखा परेकै हुन्छ, तर नयाँले के गर्न सके ? त्यसो हुनाले नयाँ भन्नेबित्तिकै जनताले विश्वास गरिहाल्छन् भन्ने लाग्दैन,’ उनले भने । गएको आमचुनावबाट भने स्थानीय तहमा बालेन, हर्क र गोपी हमाललगायत नेताहरू जनताबाट चुनिए । प्रतिनिधिसभा चुनावबाट रवि लामिछाने नेतृत्वको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा), डा. चन्द्रकान्त राउत नेतृत्वको जनमत पार्टी र रञ्जिता श्रेष्ठ चौधरी नेतृत्वको नागरिक उन्मुक्ति पार्टी नयाँ दलका रूपमा चुनिएका थिए ।

■ ■ ■

पाँच हजारभन्दा..

तामाङ गीतसंगीतको त आमा नै हुनुहुन्छ । तामाङ सांगीतिक आकाशको तारा अस्ताएको छ । हामीले अभिभावक गुमाएका छौं,’ काल्तानले भने । ललितपुरको कोन्ग्रोसोम गाउँपालिका भारदेउमा २०२३ कात्तिक ३ मा जन्मिएका उनको विवाह संगीतकार पूर्ण गुरुसँग भएको थियो । मिर्गौलामा संक्रमण भएपछि, गुरुङको यसअघि नै निधन भएको थियो ।

इन्द्रिा तामाङ सेलोमामात्र नभई नेपाली लोकगीत, लोकभाका, देउडा, तामाङ भाषाको गीत, टपलगायत सबै गीतमा पोख्न रहेको उनका समकालीन गायक प्रेम लोप्चन बताउँछन् । ‘लोकभाका, देउडा, तामाङ सेलो, तामाङ भाषाको गीत, टप सबै गीत गाउनुहुन्थ्यो । उहाँजस्तो त हामीले कहाँ पाउला र अब !,' गायक लोप्चनले भने । स्टेजमासमेत उनको प्रस्तुति दमदार रहने गरेको लोप्चन सम्झिन्छन् । ‘मैले इन्द्रिा गोलेसँग पाँच भाइ छेरा, तेमै हवापाजस्ता थुप्रै गीत गाएको छु । भर्सटाइल गायिका हुनुहुन्थ्यो उहाँ । स्टेजमा त दमदार प्रस्तुति दिने

जोडा नै हो मेरो । अहिले मलाई एउटा खुद्रा भाँचिएजस्तो लागिरहेको छ,’ लोप्चनले भने ।

गायिका गोलेको निधनबाट आफू स्तब्ध भएको लोकगायक नवराज घोरालैसीले बताए । गीतसंगीतमा लाग्दा आफू माघपान्ततिर ढल्किँदा गायिका गोलेले सुधारको वाटो हिँड्न सुझाएको घोरालैसी बताउँछन् । ‘हामीले लामो यात्रा गर्‍यो । उहाँले मलाई धेरै सुझाव दिनुहुन्थ्यो,’ घोरालैसी भन्छन्, ‘उहाँको टोन हीराजस्तै थियो । त्यो भेटिन्न अब । एउटा इतिहास ढल्‍यो ।’ घोरालैसीसँग गोलेले ‘चाँगुनारायण थान’ जस्ता लोकप्रिय गीत गाएकी थिइन् । गोलेको निधनले नेपाली गीत संगीतको धरोहर ढलेको लोकगायक रेशम थापा बताउँछन् । ‘गीत संगीतको धरोहर नै हो उहाँ । कठिमात्र नभएर कोडादेखि देउडासम्म गाउनुहुन्थ्यो । धेरै खुबीवान् गायिका हुनुहुन्थ्यो,’ थापाले भने । पछिल्लो समय गोलेले आफू क्यान्सरबाट निको भइसकेको भनेर आफूलाई सुनाएको थापा सम्झन्छन् ।

गलैंचा बुन्दाबुन्दै गायनतिर

इन्द्रिराले गाउँमा पढ्नु पाइदन् । सानैदेखि मेलपातमा, जात्रामा गीत गाउने गरेकी उनी १२ वर्षको उमेरमा जाबलाखेल आइपुगिन् । जाबलाखेलमा फुपहरूसँग बसेर गलैंचा बुन्दै उनले गीत संगीतको कक्षा लिइन् । त्यहीँबाट उनको गायन यात्रा अफ निखारिन पुगेको सेलो गायक लोप्चन सम्झन्छन् । ‘जात्रामा दोहोरी उक्तिकै जम्ने उहाँले गीत संगीतको कक्षा पनि लिनुभयो,’ लोप्चन भन्छन्, ‘त्यसपछि त के चाहियो ! उहाँको स्वरमा धमाधम गीत रेकर्ड हुन थाल्यो ।’

उनको स्वरमा जातीय उत्पीडन र जागरणका गीतहरू पनि आए । जसका कारण इन्द्रिा भूमिगतसमेत हुनुपरेको थियो । २०५२-५३ सालतिर रोज मोतानको एल्बम्मा रहेको ‘को-म्हेन्दी’ बोलको तामाङ गीत चन्द्रकुमार दोडसँग रेकर्ड गराइन् । यो गीत अझै पनि तामाङ समुदायमा चर्चित छ । अहिले यो गीत ‘देउराली गइरी बुगिला स्हेन्दी’ शीर्षकमा युट्युबमा सुन्न पाइन्छ । २०४५ बाट गायन सुरु गरेकी उनले चाँगुनारायण थान, जाइफूलको बासना, घर त छाउनीमा, सफा टचाम्प्री, हुक्का चिलमले, आज मलाई उनीको पछ्योरी, होइ ताड्वा, गाड ग्याम्बेला, हाम्रो डम्फु सेलो, होइसेर, नाच्यो माइच्याई तिमी डम्फुको तालैमालगायत गीतहरू सदावहार चर्चित छन् ।

अन्तिम संस्कारमा राज्यको बेवास्ता

नेपाली गायन क्षेत्रमा योगदान गरेकी गायिका गोलेको निधनमा राज्यले भने बेवास्ता गरेको छ । चर्चित कलाकारको निधनमा नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठान वा राष्ट्रिय नाचघरमा श्रद्धाञ्जलीका लागि राखिने गरिन्छ । यद्यपि, गायिका गोलेको निधनमा राज्यले बेवास्ता गरेको भन्दै शुभेच्छुकहरूले गुनासो गरेका छन् । हरेक कलाकारको निधनमा शक्ति केन्द्र धाउनुपर्ने र हारगुहार गर्नुपर्ने भएकोले गोलेले राज्यबाट केही नपाएको सेलो गायक लोप्चन बताउँछन् । ‘राजनीतिक शक्तिमा भएकाहरू आएनन् । राज्यले दिनुपर्ने सम्मान पनि केही दिएन,’ उनले भने ।

विभिन्न अवस्थामा राज्यको शक्तिशाली पदमा पुगेहरूले कलाकारको कलाबाट फाइदा लिने तर यस्ता अवस्थामा बेवास्ता गरिने गरेको तामाङ कलाकार संघका अध्यक्ष काल्तान बताउँछन् । ‘राज्यले केही हेरेन । इन्द्रिा दिदीको निधनमामात्र हैन अरु कलाकारलाई पनि कुतै सम्मान दिएको देखिन्न,’ काल्तानले गुनासो गरे ।

■ ■ ■

न बाटो..

स्थानीयले अहिले आफन्तसम्म खबर गर्न सुरक्षार्कमीको सेट प्रयोग गर्नुपर्ने बाध्यता बनेको छ । तिक्रबाट छाड्गार गाउँ आउन तीन घण्टा एकतर्फी हिँड्नुपर्छ । छाड्गरुमा नेपाल टेलिकमको नमस्ते फोनले काम गरे पनि तिक्रवासीले भने सञ्चारबाट वञ्चित हुनुपरेको स्थानीय वीरेन्द्र तिक्रि बताउँछन् ।

व्यास-१ को तिक्रमा ७० परिवारको बसोबास छ । यहाँका नागरिक गत जेठमा कृच्चा सरेका थिए । तिक्रभन्दा छि्यालेकमा सशस्त्र प्रहरीको बिओपी र नेपाल प्रहरी बसेका छन् । टेलिकमको सेवा अवरुद्ध भएसँगै सुरक्षार्कमीले समेत आफन्त परिवारसँग कुराकानी गर्न पाएका छैनन् ।

गत वर्ष संघीय सरकारको विशेष अनुदानमा व्यास-२ दुम्सीडदेखि तम्बाकु, माल्पा, घाटीवगड, वयली, दोपखे, पोला, गिरिक्रसे, बुढी अपिखोला र कुन्तीसाउसम्म २० किलोमिटर वाटो निर्माण तथा मर्मत गरेको छ । त्योभन्दा अहिले पनि नागरिकको लागि हिँडुल गर्न पैदल वाटो राम्रो छैन ।

गाउँपालिका उपाध्यक्ष विनोदसिंह कुँवरका अनुसार तिक्र सडकमा तुरुन्त आवश्यक बजेट, स्थानीय र सुरक्षार्कमीलाई नेपालकै खाद्यान्न, आफ्नो भूमि भएर जाने वाटो बनाउनुपर्छ । ‘नभए यहाँका नागरिकको लागि हेलिकोप्टरको व्यवस्था गर्नुपर्छ,’ उनले भने, ‘नागरिकका लागि चाहिने आधारभूत आवश्यकता पूरा गर्न नसकेन तर जहिल्यै सीमाको विषय बल्काइरहँदा नागरिकले सास्ती खेप्नुपरेको छ ।’

पर्यटन अभियानकर्मी हिमालय भट्ट नेपालले ओमपर्वतदेखि लिम्पियाधुरासम्मको भू-भाग हाम्रो नै हो भन्ने दाबीलाई व्यावहारिक बनाउन छाड्गार तिक्रसम्म तीव्र गतिमा विकास निर्माण कार्य अधि बढाउनु अत्यावश्यक रहेको बताउँछन् । उनका अनुसार विकास निर्माणको कामले गति लिएमात्रै ती भूभाग हाम्रो उपस्थिति प्रमाणित हुने छ ।

अहिले गाउँपालिकाको छाड्गरुदेखि तिक्र गाउँ जाने तीन काठे पुल सुरक्षार्कमी, जनप्रतिनिधि र स्थानीयले श्रमदानमा निर्माण गरेको वडाध्यक्ष अशोकसिंह बोहराले बताए । बोहराका अनुसार नाम्मा खोला, तिक्र खोलामा बगाएको काठे पुल अहिले लगाएर आवतजावत गर्न सुरु गरिएको छ । उनले केही ठाउँमा हिँडुल गर्न सक्नेगरी वाटो पनि खोलेको तर पशुचौपायासहित हिँडुल गर्न भने अझै बाटो नबनेको बताए । उनले भने, ‘वाटो निर्माणका लागि ठूलो रकमको आवश्यकता छ, दुई वर्षअघि गाउँपालिकाले ठेक्का আহ्वान गरेर पैदलवाटो निर्माण गरेको थियो, तर त्यो पूरै बाढीले कटान गरेपछि तिक्रवासीलाई समस्या भएको छ ।’ रासस

■ ■ ■

कोरियामा..

विदेशी श्रमिकहरू प्रायः प्रभावित हुने यौनहिंसा र कार्यस्थलमा श्रमिकको अपमान गर्ने समस्याको पनि अनुगमन गरिने जनाइएको छ । यसक्रममा विदेशी श्रमिकसँग सही ढंगबाट संवाद गर्न र संवेदनशील

विषयवस्तुमा भाषाले समस्या नपारोस् भनेर विभिन्न १७ वटा भाषामा अन्तर्वाता गरिने छ ।

यसैबीच, मन्त्रालयका अधिकारीहरूले निष्पक्ष र सुरक्षित श्रम अभ्यासहरू प्रवर्द्धन गर्ने अभियानहरू सुरु गरेको पनि जनाइएको छ । उनीहरूले १७ वटा भाषामा शैक्षिक पचाहरू वितरण गरेको राष्ट्रिय प्रहरीसँग हटलाइनहरू स्थापनासमेत स्थापना गरेको बुझिएको छ । युवाहरूको आकर्षक श्रम गन्तव्य मानिएको कोरियामा पछिल्लोपटक रोजगारदाताबाट श्रम अधिकार उल्लंघन भएका घटना सार्वजनिक भएसँगैै कोरिया सरकारले यसको विरुद्धमा कडा नीति लिने प्रतिवद्धता जनाएको छ ।

श्रममन्त्री किम योङ-हुनले कोरियाली नागरिक नभएकै कारण विदेशी कामदारहरूमाथि हुने श्रमअधिकार उल्लंघनलाई जर्ैदेखि उखेल्ने प्रयास गर्ने आशवासन दिएका छन् । यसका लागि विदेशी नागरिकको शोषणको जोखिममा रहेका कार्यस्थलहरूको निरीक्षण गर्न लागिएको उनले बताएका छन् । श्रमअधिकार हनन भएका सबै कामदारहरूका लागि एकीकृत सहायता प्रणाली स्थापना गर्ने र उनीहरूलाई अधिकार र राहतका लागि विभिन्न पहल गर्ने हुनले बताएका छन् । पछिल्ला वर्षहरूमा कोरियामा विदेशी श्रमिकमाथिको निर्भरता बढ्दै गएको बुझिन्छ । श्रम मन्त्रालयको तथ्यांकअनुसार सन् २०२० यता कोरियाको घरेलु निर्माण उद्योगमा विदेशी कामदारको संख्या फण्डे ३३ प्रतिशतले बढेको छ ।

■ ■ ■

ई-७ भिसाको..

यसअघि मंगलबार कोरियास्थित नेपाली दूतावासले हालसम्म सीपयुक्त श्रमिकको मागपत्र प्रमाणीकरण गर्न एउटा पनि आवेदन नपरेको जानकारी गराएको थियो । सीपयुक्त श्रमिक पठाउनेसम्बन्धी कार्यविधिअनुसार इजाजत प्राप्त संस्था (म्यानपावर कम्पनी)ले ई-७ भिसामा सीपयुक्त कामदार पठाउन पाउने छन् ।

 मोटर्ससाइकल हरायो भी हुलास इम्पेष्टमेन्ट प्रा.लि संस्थाबाट ऋणी कुमार गीतमको नाममा रहेको । निम्न व्योहारा रहेको मोटरसाइकल मिति २०८००१०१३ गते न.पु.म.पा.नं.-०९, बालकुमारी घरमा पार्किङ गरी राखेको ठाउँबाट बेपत्ती २१:०० बजे तिर हराएको पाइनुहुने महानुभावले नजिकैको प्रहरी चौकी वा निम्न ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनुहोला । प्रकार – Pulsar 220F बाई नं. – BA Pra 02, 048 PA 8403 चेसिस नं. – MD2A13EX9NCM86171 इन्जिन नं. – DKXCHM400424 रङ – BLACK/BLUE सम्पर्क – ९864289537	 मोटर्ससाइकल हराएको सूचना मिति २०८२/०५/१७ गते का.जि.ता.न.पा. ०५ बिलाथोक स्थित पार्किङ गरिराखेको कालो/रातो रङ्गको १५० सीसी पस्लर मोटरसाइकल हराएको हुँदा पाउनु हुने वा देखुनुहुने महानुभावहरूले नजिकैको प्रहरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनु हुन विनम्र अनुरोध गर्दछु । श्रीको नाम : हुलास फिजार्म हार्वर पब्लि लिमिटेड वाङक नं.: वा.प्र. 0२-0५४.प.५४0४ व्यासि नं.: MD2A11CX75PC73217 इन्जिन नं.: DHXPSCT77835 ठेगाना : धितालथोक, काठमाडौँ सम्पर्क नं.: ९८४११३०४७४	 बीमालेख हरायो मिति:२०८२/०४/१० गते कलकी देखि लगनखेलसम्म जाँदा मेरो निम्न व्यहोरा भएको लाइफ इन्स्योरेन्स कपरिसन नेपाल (LIC)को बीमा पोलिसी हराएकोले पाउनुहुने महानुभावले नजिकैको प्रहरी कार्यालयमा वा निम्न ठेगानामा बुझाइदिनुहुन अनुरोध गर्दछु । नाम : सानु तामाङ्ग ठेगाना : देवीचौर २, ललितपुर बीमालेख नं.: ११००६४४२६ सम्पर्क नं.: ९८५१०८५३५२
---	---	---

JUGAL RURAL MUNICIPALITY
Office Of The Rural Municipal Executive
Baramchi, Sindhupalchok
Bagmati Province, Nepal

INVITATION FOR SEALED QUOTATION

Invitation for Sealed Quotation for Supply and Delivery of Sanitary Pads

IFQ No: JRM/SQ/GOODS/02/082-083

First Date of publication: 2082/05/19 (04/09/2025)

1. The Jugal Rural Municipality Office ,Baramchi, Sindhupalchok invites Sealed Quotation from the Registered Suppliers' for the Supply and Delivery of following Goods.

IFQ No	Description	Bid Security Amount	Price of Bid Document	Bid Submission Last Date, Time	Bid Opening Date, Time
JRM/SQ/GOODS/02/082-083	Supply and Delivery of Sanitary Pads	23000	Rs 1,000	2082/06/02 (18-09-2025) at 12:00 hrs	2082/06/02 (18-09-2025) at 13:00 hrs

2. The Jugal Rural Municipality invites sealed quotations from registered Suppliers for the supply, delivery of Sanitary pads.

3. Eligible Bidders may obtain further information and inspect the Bidding Documents at the office of Jugal Rural Municipality or may visit PPMO website www.bolpatra.gov.np.

4. Bidder who chooses to submit their bid electronically may download the bidding documents for e-submission from www.bopatra.gov.np/egp Bidders, submitting their bid electronically, should deposit the cost of bidding document in the following account.

Name of the Bank: Kumari Bank Ltd

Name of Office: Jugal Rural Municipality

Office Account no.: 2670247816200009

Account Name. : Ga.1.1 ANTARIK RAJASWA KHATA

5. Sealed bids must be submitted to the office Jugal Rural Municipality by www.bopatra.gov.np/egp on or before 12:00 hrs on **2082/06/02 (18-09-2025)**. Bids received after this deadline will be rejected.

6. The bids will be opened in the presence of Bidders' representatives who choose to attend at **2082/06/02 (18-09-2025) at 13:00 hrs** at the office of Jugal Rural Municipality, Baramchi Sindhupalchok. Bids must be valid for a period of 45 days after bid opening and must be accompanied by a bid security amounting to a minimum of 23000, which shall be valid for 30 days beyond the validity period of the bid. If bidder wishes to submit the Cash Security, the cash should be deposited in Deposit Account No. 2670247816200004, Account Name: GA 3 DHARAUTI KHATA at Kumari Bank Ltd and submit the receipt of the deposited amount of cash along with the Sealed Quotation.

7. If the last date of purchasing and /or submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission.

8. The Purchaser reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the Sealed Quotations without assigning any reason, whatsoever.

9. Any matter not covered by this notice shall be as per other mandatory information as per PPA and PPR. (With all amendment) of GON.

10. If there are any changes or correction in notice or on Bid document, the notice will be published in Jugal Rural Municipality notice board and in Official Website.

Chief Administrative Officer Jugal Rural Municipality

कम्पनीको नाम परिवर्तन गरिएको सूचना

दोश्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०५/१४

यस कम्पनीको मिति २०८२/०५/०३ को साधारणसभा/विशेष साधारणसभाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनी **टोल मस्टिप्रपोज कम्पनी**को नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल, सम्पत्ति तथा तिरुं व्यहोर्नुपर्ने सम्पूर्ण कर दाखिल आदि नाम परिवर्तित कम्पनीले सकार्ने व्यहोर्ने गरी कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयको मिति २०८२/०५/१६ गतेको निर्णय अनुसार नाम परिवर्तन गरी **टोल मस्टिप्रपोज कम्पनी (प्रा.लि.नं. ३३७५८८)** कायम गरिएको व्यहोरा सम्बद्ध सबैका लागि जानकारी गराइन्छ ।

विनोद श्रेष्ठका नाममा १५ दिने सार्वजनिक सूचना

काठमाडौँ जिल्ला काम.न.पा. वडा नं. २४ का विनोद श्रेष्ठ तथा काम.न.पा. वडा नं ६ सरस्वति नगरस्थित सीता देवि खड्काको घरमा कोठा भाडा लिई बस्दै आउनु भएकोे तपाईं श्री विनोद श्रेष्ठ विगत २०८१ पौष महिनादेखि भाडा नतिरी सम्पर्कविहिन हुनुभएको भनि घरघनि सीता देवि खड्काले यस वडा कार्यालयमा निवेदन दिनुभएको हुँदा यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले पन्ध्र (१५) दिन भित्रमा सम्पर्कमा आउनु भई बाँकी बक्यौता रकम चुक्ता गरी घरको कोठा खाली गरीदिनु होला । अन्यथा, कानुन बमोजिम प्रक्या अगाडि बढाईने व्यहोरा सूचित गरिन्छ ।

काम.न.पा. ६ नं वडा कार्यालय

बौद्ध, काठमाडौँ

मूल्य सूचीको सूचना !

यस रिलायन्स सुगर एण्ड **केमिकल इण्डस्ट्रिज प्रा.लि.**बाट उत्पादित निम्न स्प्रोट तथा ई.एन.ए.मिति २०८२/०५/१९ गतेदेखि कारखाना रेट (Ex-Factory) मूल्यमा बिक्री गरिने भएकोले सबैको जानकारीका लागि यो मूल्य सूची प्रकाशित गरिएको छ । यस मूल्यमा अन्तःशुल्क तथा मु.अ.कर समावेश छैन ।

१. Rectified spirit (Rs) प्रतिलिटर रु.११५/-

२. Extra Neutral Alcohol (ENA) प्रतिलिटर रु.१३४/-

३. Denature Spirit (DS) प्रतिलिटर रु.१०/-

रिलायन्स सुगर एण्ड केमिकल इण्डस्ट्रिज प्रा. लि.

कतैया उपमहानगरपालिका वडा नं.२४, वारा

गोलिया काठ. दाउरा बोलपत्रद्वारा लिलाम बिक्रीको सूचना

प्रथम पटक प्रकाशन मिति २०८२।०५।१८ गते

श्री **लक्ष्मी बगिया सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह. शाश्वतिनगर गाउपालिका वडा नं. १, तगिया**, दाङको वनबाट उत्पादन भई शाश्वतिनगर गाउँपालिका वडा नं. १, दाङको घाटगद्दीमा लट बनाई राखिएको साल, असना, कर्मा, जामुन र सिरिष जातको गोलिया काठ थान ७८५ को ६४०१.३० घ.फि. साल दाउरा १३.०० चट्टा र अन्य मिश्रित दाउरा १.५० चट्टा जे जस्तो अवस्थामा छ, सोही अवस्थामा आफ्नै खर्चमा उठाई लैजानुपर्ने गरी लिलाम बिक्री गर्नुपर्ने भएकोले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । काठ, दाउरामा आधारित उद्योग सञ्चालन गर्ने भनी प्रचलित कानुन बमोजिम दर्ता तथा नविकरण भई वन नियमावली, २०७९ को नियम १२८ बमोजिम सूचीकृत उद्योगले यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको मितिले २१ औं दिनभित्र खरिद गरी २२ औं दिन भित्र र सो दिन सार्वजनिक विदा परेमा सो को लगत्तै भोलि पन्ट प्रत्येक लटक छुट्टाछुट्टै सिलबन्दी बोलपत्र दाखिला गर्न आह्वान गरिन्छ । यस सम्बन्धी विस्तृत जानकारीको लागि यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कार्यालयमा सम्पर्क राख्न सकिनेछ । पूर्ण व्यहोराको सूचना यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कार्यालयको सूचना पाटीमा टाँस गरिएको छ ।

अध्यक्ष

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

गोंगबु घटना : देश ‘ग्रे लिस्ट’मा पर्नुको एउटा कारण

काठमाडौँको गोंगबुमा एक व्यक्तिको घरबाट प्रहरीले मंगलबार सवा चार करोड नगद र नौ किलो सुन बरामद गर्‍यो । गोरखा उद्योग वाणिज्य संघका पूर्वअध्यक्षसमेत रहेका विनोद श्रेष्ठको घरबाट बरामद भएको यो सम्पत्ति २० करोड रूपैयाँ बराबरको हो । प्रहरीले यस्तै सूचनाको आधारमा बुधबार नयाँबजार क्षेत्रमा छापा मार्दा केही रकम भेटेको दाबी गरे पनि त्यसबारे केही सूचना बाहिर ल्याएको छैन ।

हुण्डी, मिटरब्याज, धितोकर्जाजस्ता कारोबार नेपालमा खुलेआम भइरहेको छ भन्ने विषय यो घटनाबाट प्रस्ट हुन्छ । यस्तै वित्तीय अपराध घटाउन सरकारले माखो मार्न नसकेपछि गत फागुनमा विश्वव्यापी अनुगमन गर्ने फाइनान्सियल एक्सन टास्क फोर्स (एफएटिएफ)ले नेपाललाई ‘ग्रे लिस्ट’मा राखेको हो ।

बैकिङ क्षेत्रका आफू अनुकूल परिभाषा, ब्याजदरमा मतपरि, आतंकवादी लगानीजस्ता विषयका कारण नेपाललाई एफएटिएफले पहिलेबाटै चेतावनी दिँदै आएको थियो सुधान् । तर सरकारले कान थुनेर बस्यो । त्यसैको प्रतिकूल अहिले आर्थिक क्षेत्र डामाडोल बनेको छ । बैकमा ब्याजदर घटेसँगै बैककै मानिसहरू मिटरब्याजी बन्न थालेका बताइन्छ ।

सरकारले तोकिदिएको सीमाअनुसार कारोबार गर्न नमिलेको भन्दै मिटरब्याजीहरूले आफ्नै घरलाई अड्डा बनाएका छन् । गोंगबुको त्यो घर एक उदाहरणमात्र हो, यहाँ सरकारकै उच्च निकायमा बस्नेहरू बिचौलिया पोस्ने र मिटरब्याजीहरूलाई सघाउने गर्छन् । श्रेष्ठले भनेको नै पत्याउने हो भने नेपाल प्रहरीका उच्च अधिकारीहरूसमेत मिटर ब्याजमा पैसा लगाउन उनको दोकान पुगेको देखिन्छ ।

मिटरब्याजमा जोडिने उच्च तहका राजनीतिक नेताहरू पनि छन् । हरेक क्षेत्रलाई पारदर्शी बनाउन अनलाइन प्रणालीमा जानु आजको आवश्यकता हो । तर सरकारले सीमित दायरा बनाउने काम गर्दा सरकारप्रति विश्वासनीयता घट्दो छ । जसका कारण अहिले देशमा विदेशी लगानी ह्वात्तै घटेको छ । दातु निकायहरूले आफ्नो अनुदानमूलक कामहरूबाट हात फिर्केका छन् । जसका कारण युवाहरू रोजगारीका लागि विदेश जान बाध्य छन् । आर्थिक सन्तुलन कायम गर्न नसक्दा अबको केही वर्षमै नेपालले जनसंख्याको समस्या झेल्ने छ ।

यसले भनै देशको अधोगति सुरु हुने छ । दुई ठूला दल मिलेर बनेको बलियो सरकारले सुशासनको नारा धोकेको धेरै भइसक्यो । तर सानासाना विषयमा पनि सुधार ल्याउन सकेको छैन । जसकारण विनोदजस्ता धेरै व्यक्ति खुलेआम मिटरब्याजी धन्दामा लागेका छन् । जनताको आक्रोश यसैमा हो । प्रशासन ‘ओपन सेक्टर’ शैलीमा यसलाई अनदेखा गर्छ । अर्थतन्त्र सुधार्ने हो भने तत्काल प्रभावकारी संयन्त्र बनाए समस्याको समाधान गरियोस् ।

अम सरोकार

वैदेशिक रोजगारीमा रहँदा अपनाउनुपर्ने

स्वास्थ्य सुरक्षाका उपायहरू

- सामान्यतया काम गर्ने समय आठ घण्टा अनिवार्य हो तर काम (ओभरटाइम) पाइयो भन्दैमा १२ घण्टाभन्दा बढी काम गर्दा शरीरलाई चाहिने आराम कम हुने भएकोले स्वास्थ्यमा असर पर्न जान्छ ।
- कोठामा बस्दा वा सुत्दा एसी सही किसिमबाट प्रयोग गर्नुपर्छ ।
- त्यसैले दैनिक १२ घण्टा काम गर्ने हो भने आठ घण्टा अनिवार्यरूपमा आराम गर्नुपर्दछ ।
- दैनिक काम गरेको समय र आरामको समय मिलाई सोहीवमोजिम पोषिलो खाना खानुपर्दछ ।
- स्वदेश र विदेशको वातावरण फरक पर्ने हुँदा पर्याप्त मात्रामा पानी पिउने गर्नुपर्दछ ।
- बाहिरी वातावरणमा घुम्न जाँदा वा हिँड्दा मास्क, चस्मा आदिको प्रयोग गर्नुपर्दछ ।
- जाडो र गर्मीको वातावरण हेरी कार्यस्थलमा वा स्थानमा उपयुक्त तवरले प्रयोग गर्नुपर्दछ ।
- धूमपान तथा मादकपदार्थको प्रयोगले स्वास्थ्यमा तुरुन्तै असर गर्ने भएकोले यसको प्रयोग गर्नु भनेको स्वास्थ्य खतरामा पार्नु हो । त्यसैले मादकपदार्थको प्रयोगबाट टाढै रहनुपर्दछ ।
- कामको प्रकृतिअनुसार तोकिएका सुरक्षाका सामानहरू प्रयोग गर्नुपर्दछ । जस्तो: चस्मा, पन्जा, रोप, बूट, ड्रेस, हेलमेट, हार्नेस आदि । सुरक्षा कवच प्रयोग गर्न लापरवाही गरे दुर्घटना हुनसक्छ, स्वास्थ्यमा असर पर्छ ।

महिला कामदारले ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू

- प्रायः घरमा सिसी क्यामरा जडान गरिएको हुन्छ । त्यसबाट सबै कुरा निरीक्षण गरिरहेका हुन्छन् । त्यसैले सावधानी अपनाउनुपर्दछ ।
- घरमुली वा रोजगारवातासँग बढी कुराकानी गर्दा कतिपय ठाउँमा राम्रो मानिंदैन ।
- नचिनेको महिला वा पुरुषको साथ लागेर नचिनेको/नजानेको ठाउँमा जानु हुँदैन ।
- पुरुष रोजगारदातामात्र घरमा भएका बेला विशेष सावधानी अपनाउनुपर्दछ ।
- कुनै समस्यामा परिहाले कसलाई सम्पर्क गर्ने भन्ने पूर्वतयारी अवस्थामा रहनुपर्दछ । त्यस्तो अवस्थामा गोप्य तरिकाले सम्बन्धित निकाय, संस्था वा व्यक्तिलाई सहयोगको याचना गर्नुपर्दछ ।
- पहिलोपटक वैदेशिक रोजगारीमा गएका महिला कामदारले विशेष सावधानी अपनाउनुपर्दछ । त्यहाँको वातावरणमा घुलमिल हुन केही समय लाग्ने हुँदा आफूलाई आफैले स्वनिष्पन्नगमा राखी काम गर्नुपर्दछ ।

■ अमलकिरण टकाल

‘म

राज्य सञ्चालनको मूल आधार रहेको सार्वजनिक सेवाका नियुक्तिहरू खुला प्रतिस्पर्धामन्दा राजनीतिक निष्ठाको आधारमा हुने गर्दा योग्य व्यक्तिहरू वञ्चित हुनुपर्ने स्थिति बन्न गएको छ । संरक्षणको आधारमा नियुक्त व्यक्तिहरूको कारण अयोग्यता र भ्रष्टाचारलाई प्रश्रय मिल्दै गएको देखिन्छ । स्वार्थप्रेरित भावनाले धन, पद, प्रतिष्ठा, प्रचार र सुख सुविधाका लागि आफ्नो कर्तव्य विर्सी जस्तोसुकै सौदाबाजी गर्न उद्दत हुने परिस्थिति बन्दै गएको छ । यसबाट समाजका सदस्यहरूबीच पारस्परिक सन्देहका साथै राज्यका जिम्मेवार निकायहस्मा कार्यरतहरूप्रति आस्था र विश्वास घट्दै गएको छ ।

प्रचलित संविधान/कानुनप्रति पूर्ण बफादार रही सत्यनिष्ठापूर्वक प्रतिज्ञा गर्दछु कि मुलुक र जनताको सोभो चिताइ पक्षपात, पूर्वाग्रह नगरी इमान्दारीका साथ आफ्नो कर्तव्य पालन गर्ने छु र पदीय गोपनीयता अन्यत्र कतै प्रकट गर्ने छैन ।’

नेपालका सबै संवैधानिक पदाधिकारीहरूले राष्ट्रसामु गर्ने प्रतिज्ञा एवं शपथको मूलभूत सार यही हो । यसैगरी नेपालको विभिन्न सार्वजनिक सेवाका राष्ट्रसेवकहरूले आफूलाई तोकिएको काम जान विवेकले जानेवुझेकम्म इमान, धर्म तथा कर्तव्य सम्झी देश, जनता र सरकारप्रति बफादार रही कर्तव्यपालन गर्ने छु, गोप्य कुरा अन्यत्र कतै प्रकट गर्ने छैन भनी सेवा प्रवेश हुँदा प्रतिज्ञा गरेका हुन्छन् ।

राष्ट्र र जनतासामु यस्तो प्रतिज्ञा गरी राज्यको सार्वजनिक जिम्मेवारीमा रहने ‘राष्ट्रसेवकहरू’को परिभाषा व्यापक छ । भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०८१ मा गरिएको राष्ट्रसेवकको परिभाषामा राज्यको अख्तियार पाएको, सरकारी कोषबाट पारिश्रमिक वा अन्य सुविधा लिने, सार्वजनिक संस्थाको हैसियत वा

पदम श्रेष्ठ

काठमाडौं उपत्यकामा परम्परागत प्राचीन बस्ती निर्माण गरिँदा नै कम्तीमा दुईवटा त्यो बस्ती नगरको पहिचान पुग्ने जात्रा पर्व सञ्चालन गरेको पाइन्छ । काठमाडौं महानगरको मौलिक पहिचानमुखी जात्रा इन्द्रजात्रा, पार्हाचहे (घोडेजात्रा), सेतो मच्छिन्द्रनाथको जात्रा हुन् भनिएकै भक्तपुरको विस्का जात्रा, तायमचा जात्रा, पाटन ललितपुरको जात्रा र बज्रयोगिनी जात्रा । दसैँअघि भदौ कृष्ण द्वादशीदेखि आश्विन कृष्ण एकादशीसम्म हरिशंकर जात्रा मनाइन्छ ।

आज भदौ १९ गतेदेखि ३३ कोटी देवीदेवताको प्रतीक भक्तेश्वरी आह्वान गर्दै जात्रा सुरु हुँदै छ । गोपालेश्वर र दक्षिणकालीलाई मूल मानी पशुपतिबाट आउने कनफड्गनाथ गुरु श्रीसनाथको सामूहिक उपस्थितिमा ३३ कोटी देवीदेवताको पूजा र भक्तेश्वरी दरवार गुहचेदेवी पीठ नजिक तलेजुमा

विचार

संकटमा राष्ट्रसेवा

अन्य कुनै लाभ पाउने, सार्वजनिक काममा सम्बद्ध सबैलाई समावेश गरिएको छ । यसरी राष्ट्रको कार्यकारी, न्यायिक र विधायिकामा रहेका सबै पदाधिकारी, निजामती, जंगी, प्रहरी, जनप्रतिनिधि र सार्वजनिक सेवासँग सम्बद्ध सबै प्रतिष्ठित जनशक्ति राष्ट्रसेवामा रहेको देखिन्छ ।

सार्वजनिक प्रतिस्पर्धामा आफ्नो योग्यता वा क्षमताको आधारमा छनोट भई आउने राष्ट्रसेवकहरू आफैमा अब्बल रहने अपेक्षा हुनु स्वाभाविकै हो । सोहीअनुरूप राष्ट्रसेवकका लागि राज्यकोषबाट पारिश्रमिक, विशेष सेवा सुविधा, सम्मानित दर्जा, हैसियत र अख्तियारी प्रयोग गर्ने अवसर पनि कानुनद्वारा नै प्रदान गरिएको हुन्छ । राष्ट्रसेवकहरूलाई राज्यका काम कारवाहीहरू स्वच्छ, निष्पक्ष, पारदर्शी र जिम्मेवारीपूर्वक निर्वाह गर्न सहज हुनेगरी संविधानको अधीनमा रही विभिन्न ऐन, नियम, नीति, निर्देशन, मापदण्ड र आचारसंहितासमेत निर्धारण गरिएको हुन्छ ।

यसैगरी संस्थागत संरचना, आवश्यक स्रोत साधन र जनशक्ति परिचालन गर्ने व्यवस्थासमेत भएको हुँदा इच्छाशक्ति भएमा राष्ट्रको सेवा गर्न कुनै कुराको कमी रहेको देखिन्न । स्वयं राष्ट्रसेवकहरूमासमेत उत्कृष्ट र मर्यादित भइरहने चाहना हुन्छ । इमान्दारीपूर्वक काम गर्नेहरूका लागि मान, सम्मान र पुरस्कारकोसमेत व्यवस्था र अर्कोतर्फ बर्दनयित र भ्रष्टाचारजन्य कार्यतर्फ उन्मुख भएको खण्डमा दण्ड, सजाय, घुणा, तिरस्कारको सामना गर्नुपर्ने कुरा पनि ज्ञात भएकै हुन्छ । यस्तो स्थितिमा सकारात्मक मर्यादित दिशातर्फ जानेहरूको तुलनामा नकारात्मक दण्डित दिशातर्फ लाग्नेहरूको संख्या सामाजिक सञ्जाल एवं नियमन निकायको प्रतिवेदनमा अत्यधिक बढेको देखिनु सोचनीय विषय हो । यसबाहेक राज्यले नियालेर खोज्ने हो भने भ्रष्टाचार गरेर लुकाइएका, दबाइएका, नभर्निएका र नसमातिएका कारवाही गर्नुपर्नेहरूको सूची लामो बन्न सक्ने देखिन्छ ।

राष्ट्रले उत्कृष्ट मानेका र प्रतिज्ञाबद्ध राष्ट्रसेवकहरू विचलित भई सजायको भागीदार बन्नुपर्ने, हल्कडी लाग्ने र जेलनेल जानुपर्नेसम्मको परिस्थिति किन बन्छ ? राष्ट्रसेवामा प्रवेश गर्दा लिएको शपथ किन व्यवहारमा लागू हुन सक्दैन ? राष्ट्रसेवाका पदमा निष्ठापूर्वक काम गर्दासमेत फसिने पो हो कि भन्ने त्रासमा रहनुपर्ने परिस्थिति अखिर हुन्छ, किन ? के यो समाज विकासको स्वाभाविक नियति हो वा मानवमा अन्तर्निहित गुणदोषको अनिवार्य परिणति हो वा राज्यको नीतिगत पद्धतिको कमजोरी पनि हो ? जनसेवाका पदहरूमा निस्कलंक कार्यसम्पादन गरी निवृत्त हुने सुनिश्चित परिस्थिति किन बन्न सक्दैन ? प्रतिज्ञाबद्ध राष्ट्रसेवकमाथि यति सान्ने अविश्वास हुन्छ, किन ? हामी सबैका सामु गम्भीर मननको विषय खडा भएको छ ।

नेपालको राज्य व्यवस्थाको संरचना जटिल र विस्तारित हुँदै गएको छ । निर्णय प्रक्रियामा धेरैको संलग्नता हुँदा त्यसविषयका केहीको बदमासीको शिकार सबै हुनुपर्ने र दण्ड सजायको अन्तिम परिणति आउन बर्षौं लाग्ने परिस्थिति बन्दा न्यायिक निरूपण उत्प्रेरित गर्ने किसिमको देखिन्न । नेपालको सार्वजनिक सेवामा आएका समाचारहरू हेर्दा बर्दनयित गर्ने खास व्यक्ति तत्काल र सोभै दण्डित हुनेभन्दा शंकाको घेरामा रहेका सबैको अनुसन्धान हुनुपर्दा इमान्दारीपूर्वक काम गर्नेहरू पनि राष्ट्रसेवाको एम्बुसमा पर्ने त्रासको वातावरण बन्न गएको छ । यसबाट सरल र सहज रूपमा हुनसक्ने काम भरसक पन्छाउने र अनावश्यक

लम्ब्याउने प्रवृत्ति बृहदा मुलुकको कार्यसम्पादनमा प्रतिकूल असर पर्न गएको देखिन्छ । समाजका उत्कृष्ट योग्य प्रतिभावान् व्यक्तिहरूका लागि राष्ट्रसेवामा जान उत्साहित हुनुभन्दा अन्यत्र लाग्न प्रेरित गर्ने परिस्थिति बन्दै गएको छ ।

नेपालको राष्ट्रसेवामा क्रमिकरूपले संस्थागत हुँदै गएको भ्रष्टाचारको परिणाम हो यो।भ्रष्टाचार नर्था घटना होइन, यसको ऐतिहासिक जरा देशको राजनीतिक, प्रशासनिक, आर्थिक र सामाजिक संरचनामा गहिर ूपमा गाडिँदै गएको तथ्य सार्वजनिक भएका प्रतिवेदनहरूबाट देखिन्छ । सरकारी कार्यालयहरू, स्थानीय निकायहरू र जनसेवा संस्थाहरूजस्ता नागरिक केन्द्रहरू सेवाभन्दा भ्रष्टाचारको अड्डाको रूपमा परिणत हुनु गम्भीर चिन्ताको विषय हो । यस अतिरिक्त प्रहरी प्रशासन, स्थानीय सेवा, सिफारिस र न्याय सम्पादनका क्षेत्रसमेत भ्रष्टाचारबाट अछुतो रहेको देखिन्न ।

यसैगरी राष्ट्रको विकास बजेट दुरुपयोग र दोहन भएको उजुरीहरू प्रशस्तै देखिन्छन् । सरकारको आर्थिक कार्यसम्पादन प्रभावकारी नभएको कारण २०८२ साल वैशाखमा प्रस्तुत प्रतिवेदनमा सात खर्ब ३३ अर्ब १९ करोड रूपैयाँ वेरुजु महालेखापरीक्षकको अभिलेखमा छ । नेपाल संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र बनेपछि पनि सार्वजनिक पद नागरिकलाई सेवा दिनेभन्दा व्यक्तिगत लाभको साधनको रूपमा लिने पुरानो मानसिकतामा खासै परिवर्तन नभएका उदाहरण हुन् यी ।

देशमा सुशासनयुक्त राष्ट्रसेवाको व्यवस्थापन गर्ने प्रमुख दायित्व सरकारको हो । संसदीय व्यवस्थामा सरकारका निर्णयहरू प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा मन्त्रिपरिषद्बाट हुने र मन्त्रिपरिषद्कै निर्देशनमा समग्र प्रशासनिक संयन्त्र सञ्चालन हुने व्यवस्था छ । अर्नि, मुलुकमा हुने भ्रष्टाचार रोक्ने सामार्थ्य पनि मुख्यरूपमा मन्त्रिपरिषद्मा नै हुने देखिन्छ । यस सन्दर्भमा हेर्दा नेपालमा हुने गरेको भ्रष्टाचारमध्ये संस्थागत, प्रणालीगत र पटके भ्रष्टाचारभन्दा नीतिगत भ्रष्टाचारको आकार र प्रभाव दुवैमा अधिक छ । सरकारको ऐन, नियम, नीति र नियममासमेत व्यापारिक, शैक्षिक वा औद्योगिक संस्था समूहको स्वार्थ गासिएको हुँदा स्वच्छ, निष्पक्ष हुन नसकेको बुझाई छ ।

राज्य सञ्चालनको मूल आधार रहेको सार्वजनिक सेवाका नियुक्तिहरू खुला प्रतिस्पर्धामन्दा राजनीतिक निष्ठाको आधारमा हुने गर्दा योग्य व्यक्तिहरू वञ्चित हुनुपर्ने स्थिति बन्न गएको छ । संरक्षणको आधारमा नियुक्त व्यक्तिहरूको कारण अयोग्यता र भ्रष्टाचारलाई प्रश्रय मिल्दै गएको देखिन्छ । स्वार्थप्रेरित भावनाले धन, पद, प्रतिष्ठा, प्रचार र सुख सुविधाका लागि आफ्नो कर्तव्य विर्सी जस्तोसुकै सौदाबाजी गर्न उद्दत हुने परिस्थिति बन्दै गएको छ । यसबाट समाजका सदस्यहरूबीच पारस्परिक सन्देहका साथै राज्यका जिम्मेवार निकायहरूमा कार्यरतहरूप्रति आस्था र विश्वास घट्दै गएको छ । राज्यका प्रतिष्ठित व्यक्तिले नीति, सिद्धान्त र भाषणमा जस्तोसुकै राष्ट्रसेवाको अभिव्यक्ति दिए पनि अखिर सबै आफ्नो निहित ‘स्वार्थ सेवा’का लागि गरिएको नाटकमात्र हो भन्ने दुखलाग्दो भाष्य सार्वजनिक हुन पुगेको छ । यस्तो स्थितिले मुलुकमा कुशासन गहिँरिँदै जाँदा समग्र राष्ट्रसेवा नै तनाव र वितुष्णाबाट प्रताडित हुनु सोचनीय विषय हो ।

यसरी राष्ट्रसेवा संकटमा पर्दै गएको कारण आवश्यक सेवासुविधा पाउन कठिन बन्दा समाजका विपन्न र कमजोर वर्गहरूमा लोकतन्त्र र शासन प्रणालीप्रतिको विश्वास घटेको छ । शासन प्रणालीप्रति अविश्वास आउन नदिन सुशासनयुक्त बु का दिन देवीलाई रांगा बलि दिई मासु सातै टोललाई बाँडिन्छ । राति ९ बजे धिमेका साथ दक्षिणकाली खट टिपीटोलबाट जात्रा गर्दै कोछु, यल्खुहुँदै थक्खु टोल पुर्‍याउँछन् भने यल्खुको इन्द्रायणीलाई टिपी टोल, कोछु घुमाइन्छ । सोही रात कर्माचार् र विसेत जातिद्वारा बौलौह रक्त भैरवलाई कोछु टोलमा वोका बलि दिन्छन् । सो वोकाको खप्पर खुट्ट्याई श्रीकुमारी रथको टाकलमुनि भुजुगोमा पकाएको भात सातै टोलका विसेतले बोकाटो- चौबाटोमा छर्दछन् । नायाखिं बाजाका साथ भात छर्ने प्रथालाई ‘भुया वनेगु’ भनिन्छ । भूतगणलाई पकाएको भात छर्ने र ‘छोयला बु’ खाइन्छ ।

आश्विनकृष्ण दशमीका दिन बिहानै कोर्पु टोलका स्वच्छन्द भैरवलाई कर्माचार्यद्वारा पूजा र वोका बलि दिइन्छ । भैरवको प्रसाद र तामाको घ्याम्पाभरि जाँड राखिन्छ । कोटाल टोलबाट रक्सीसहितको प्रचण्ड भैरवावबचाओ) सँगै त्रिशूल, डमरु लिएकाहरूले देश परिक्रमा गराउँछन् । क्वचाओ जात्रा दसैँ पञ्चमीको दिन काठमाडौंको पचलीभैरवमा गरिने भैरव जात्रासँग मिल्ने गर्दछ सोही दिन राति १०-११ बजे शोपनारायण र महालक्ष्मीको खट जात्रा नगर परिक्रमा गराइन्छ । जावु पूजा: असोज १ गते घर घरमा भात पाक्छ भोलि पल्टदेखि भात पकाएर जुठो पार्न हुँदैन भन्ने मान्यता रहेको हुत्थ्यो । मूल जात्रा: असोज २ गते आश्विन एकादशी मूल जात्राको दिन, ज्वाइँ-चेलीलाई भोज खुवाइन्छ ।

चक्रपूजामा कोछु टोलमा नौवटा जाँडको घ्याम्पा राखिन्छ । साथै सात महिना सात दिनको राँगो र कालो वा रातो रङको भालेलाई पशुपति गोरक्षपीठका कनफडा जोपीले राति १० बजे जुगीचक्रमा एकैचोटि काटिन्छ । लगत्तै कुमारी, गोपालेश्वर र महालक्ष्मीको तीन खट देश घुमाइन्छ । शोपनारायणको खट

समाज बनाउनु नै सर्वोपरि उपाय हो । सुशासन कायम भएको अवस्थामा नै राज्यका स्रोत साधनहरू विवेकपूर्वक परिचालन भई राष्ट्रका यावत् मामिलाहरूको न्यायिक निरूपण हुन सक्दछ । तसर्थ, सार्वजनिक सेवामा पारदर्शिता, जवाफदेहिता, जनसहभागिता, नियमबद्धता, कार्यशील्रता र न्यायिक निष्पक्षताजस्ता पक्षमा सुधार ल्याउन आवश्यक छ । सुशासन अभिवृद्धिका लागि सदाचार, सादा जीवनपद्धति, नैतिक शिक्षा, असल सिकाइको अनुकरण, राम्रा कर्मचारीको सम्मान र अनुचित दवाव नियन्त्रण गर्ने वातावरण बनाउनुपर्दछ । यसका साथै, सार्वजनिक सचेतना, सशक्त नागरिक निगरानीबाट सुशासन कायम गर्न सघाउ पुग्दछ । सेवाग्राहीमा राज्यका सेवा र सुविधाबारे आवश्यक जानकारीको कमीले सेवामा जटिलता आइरहेको हुँदा कार्यालयमा सहजीकरण कक्ष, सरोकार परामर्श, सहभागीमूलक व्यवहार, सिटिजन जुरीको गठनजस्ता कार्यमा जोड दिनुपर्ने देखिन्छ ।

मुलुक सञ्चालनको मूल आधार राजनीति रहेकाले स्वच्छ, निष्पक्ष, न्यायिक राज्य व्यवस्था कायम हुनेगरी शासन प्रणालीमा सुधार ल्याउनु जरुरी देखिन्छ । राज्य व्यवस्थाको प्रमुख जिम्मेवारीमा रहने राजनीतिक नेतृत्वको दृढ इच्छाशक्ति महत्त्वपूर्ण मानिन्छ । तसर्थ, यस्तो परिस्थिति निर्माणका लागि जनस्तरबाट निष्ठावान् नेतृत्व आउनसक्ने अनुकूल वातावरण बनाउनु नै अहिलेको समस्याको ठोस समाधान हो ।

यसैगरी, राष्ट्रसेवालाई कर्लाकित पार्ने भ्रष्टाचारमा कमी ल्याउन आर्थिक स्वनिर्भरतामा जोड दिनुपर्ने र सोअनुरूपका आर्थिक संरचनाहरूको निर्माण एवं उत्पादन, आयवृद्धि, बजार विनिमय र उपभोगको तारतम्य मिलाउनुपर्ने देखिन्छ । राष्ट्रसेवकहरूले पाउने न्यून तलब सुविधाबाट बृहदो पारिवारिक आवश्यकताहरू परिपूर्ति गर्न कठिन भइरहेको स्थितिले भ्रष्टाचारतर्फ प्रेरित गरिरहेको देखिँदा जीवनस्तर अनुरूपको तलब भत्ता र सुविधाको व्यवस्था गरी सदाचार, इमान्दरिता र सरल जीवन पद्धतिप्रति उत्प्रेरित गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

कानुनको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी सबै प्रकारका दण्डहीनताको अन्त्य गर्नु नै राष्ट्रसेवालाई भ्रष्टाचारको एम्बुसबाट बचाउने अर्को सशक्त उपाय हो । राज्यका जिम्मेवार निकाय मन्त्रालय, विभाग, संघ, प्रदेश, स्थानीय तहका कार्यालयहरूमा दायित्वबोध गराउनुको साथै कानुनको पालना गराउन अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र, विशेष अदालत, राजस्व अनुसन्धान विभाग, संसदीय लेखा समितिलगायत राज्यका सक्षम निकायहरूले निर्रोधात्मक, उपचारात्मक र प्रवर्द्धनात्मक समेतका विधिहरू प्रभावकारी बनाउनु बाञ्छनीय छ । राज्यका नियमन निकायहरूले वस्तुनिष्ट वैज्ञानिक सूचना प्रविधि, सघन अनुसन्धान पद्धति अपनाई भ्रष्टाचार कारवाहीको फिलतो अनुसन्धान, कमजोर अभियोजन, प्रमाण कागजात र प्रविधिमा सुधार ल्याई अभियुक्तले सहजै सजायबाट उन्मुक्ति पाउने स्थितिको अन्त गरिनु पर्दछ ।

नेपाली समाजमा विद्यमान भ्रष्टाचारजन्य विकृति, विसंगति र विचलनबाट संकटग्रस्त बन्दै गएको राष्ट्रसेवामा रूपान्तरण ल्याई जनतालाई स्वच्छ, निष्पक्ष र सुलभ सेवा दिनु वर्तमान परिस्थितिमा चुनौतीपूर्ण नै छ । तथापि, राष्ट्रसामु गरेको प्रतिज्ञा अनुरूप सेवा गर्ने दृढ इच्छाशक्ति भएमा राष्ट्रसेवाको आदर्श कायम राखी मुलुकमा सुशासन, न्याय र समृद्धि हासिल गर्न नसकिने कुनै कारण देखिन्न । *रासस*

फर्पिङको हरिशंकर जात्रा

बु का दिन देवीलाई रांगा बलि दिई मासु सातै टोललाई बाँडिन्छ । राति ९ बजे धिमेका साथ दक्षिणकाली खट टिपीटोलबाट जात्रा गर्दै कोछु, यल्खुहुँदै थक्खु टोल पुर्‍याउँछन् भने यल्खुको इन्द्रायणीलाई टिपी टोल, कोछु घुमाइन्छ । सोही रात कर्माचार् र विसेत जातिद्वारा बौलौह रक्त भैरवलाई कोछु टोलमा वोका बलि दिन्छन् । सो वोकाको खप्पर खुट्ट्याई श्रीकुमारी रथको टाकलमुनि भुजुगोमा पकाएको भात सातै टोलका विसेतले बोकाटो- चौबाटोमा छर्दछन् । नायाखिं बाजाका साथ भात छर्ने प्रथालाई ‘भुया वनेगु’ भनिन्छ । भूतगणलाई पकाएको भात छर्ने र ‘छोयला बु’ खाइन्छ ।
आश्विनकृष्ण दशमीका दिन बिहानै कोर्पु टोलका स्वच्छन्द भैरवलाई कर्माचार्यद्वारा पूजा र वोका बलि दिइन्छ । भैरवको प्रसाद र तामाको घ्याम्पाभरि जाँड राखिन्छ । कोटाल टोलबाट रक्सीसहितको प्रचण्ड भैरवावबचाओ) सँगै त्रिशूल, डमरु लिएकाहरूले देश परिक्रमा गराउँछन् । क्वचाओ जात्रा दसैँ पञ्चमीको दिन काठमाडौंको पचलीभैरवमा गरिने भैरव जात्रासँग मिल्ने गर्दछ सोही दिन राति १०-११ बजे शोपनारायण र महालक्ष्मीको खट जात्रा नगर परिक्रमा गराइन्छ । जावु पूजा: असोज १ गते घर घरमा भात पाक्छ भोलि पल्टदेखि भात पकाएर जुठो पार्न हुँदैन भन्ने मान्यता रहेको हुत्थ्यो । मूल जात्रा: असोज २ गते आश्विन एकादशी मूल जात्राको दिन, ज्वाइँ-चेलीलाई भोज खुवाइन्छ ।

चक्रपूजामा कोछु टोलमा नौवटा जाँडको घ्याम्पा राखिन्छ । साथै सात महिना सात दिनको राँगो र कालो वा रातो रङको भालेलाई पशुपति गोरक्षपीठका कनफडा जोपीले राति १० बजे जुगीचक्रमा एकैचोटि काटिन्छ । लगत्तै कुमारी, गोपालेश्वर र महालक्ष्मीको तीन खट देश घुमाइन्छ । शोपनारायणको खट

भक्तेश्वरी परिक्रमा गराई ‘था लोह’ नघाइन्छ । सो ढुंगा नाघ्यो भने ‘था न्यात्’ भनी भोलिपल्ट समापन पूजा हुन्छ । यसका लागि जिम्मावाल थक्ु जुजु, शोपनारायण, दक्षिणकाली, वज्रयोगिनीका पूजारीहरू, को, नौ, भा: बाजा खललाई एकै गते दृढ सिन्दूर बाँडेर द्वादशीको दिन पूजा सकिन्छ । हरिशंकर जात्राका खटहरू देश घुमाइ भक्तेश्वरीमा गोपालेश्वर, इन्द्रायणी, कौं, नीलवाराही, महालक्ष्मी, कुमारी, शोपनारायण राख्ने गर्छन् ।

आश्विन त्रयोदशी: असोज ३ गते दिउँसो १२ बजेदेखि नै सिन्दुरे जात्रासहित बाजागाजाका साथ गोपालेश्वर खट फर्पिङको सातै टोल घुमाएर पोडे टोलमा योम्हरीले पूजिन्छ । नायाखिं, मुहाली आदि बाजा बजाउने खडगी, पोडे, कुशलेहरूलाई दही-चिउरा, योम्हरी फलफूल बाँडिसकन्छन्।गोपालेश्वर पुर्‍याई ‘नाइगोल’ पूजा हुन्छ । चतुर्मुखी देवतालाई गोपालेश्वर लिंगमा चार दिनसम्म हवन-पूजा आगछेमा राख्न लगिन्छ । यसरी यस वर्षको फर्पिङको मूल हरिशंकर जात्रा सम्पन्न हुने गर्दछ । हरिशंकर जात्राको सात्विक अर्थ शोपनारायण र गोपालेश्वर महादेवको नाउँबाट आएको हो तर यो जात्रामा मुख्य पूजा दक्षिणकालीको हुने गर्दछ । हरि भन्नाले शोपनारायणलाई लिइन्छ भने शंकर गोपालेश्वर महादेव तर पनि दक्षिणकाली मातालाई नै मूलरूपमा किन लिइन्छ भने काठमाडौं उपत्यकाका हरेक नेवार बस्तीजस्तै फर्पिङ पनि मातृशक्तिलाई मूल मान्ने बस्ती नै हो । फर्पिङको हरिशंकर जात्रालाई यस बस्तीको पहिचान दिने पर्वका रूपमा पनि लिइन्छ । आदिकालमा देसैलाई भन्दा बढी देशको पहिचानमुखी हरिशंकर जात्रालाई विशेष प्राथमिकताका साथ मनाइन्थ्यो । वर्तमानमा यो जात्रालाई पर्यटन प्रवर्द्धनको माध्यमका रूपमा पनि मनाउने गरिँदै आएको पाइन्छ ।

मुस्ताङ कारागार: एउटै भवनमा कैदीबन्दी र सुरक्षाकर्मी

खरिदार, एक जना सहायक कम्प्युटर अपरेटर र तीन कार्यालय सहयोगीको दरबन्दी छ । यहाँका कूल दरबन्दीमध्ये कारागार प्रशासक, स्वास्थ्यकर्मी, खरिदार र एक कार्यालय सहयोगीको पद रिक्त छ । यहाँ कार्यरत सहायक कम्प्युटर अपरेटरको पनि सुरुवा भइसकेकाले सो पद पनि रिक्त हुँदै छ । यहाँको कारागारमा कारागार व्यवस्थापन विभागले दरबन्दीअनुसार प्रशासनिक कर्मचारी पदपूर्ति गर्न नसक्दा कारागार व्यवस्थापनमा समस्या भइरहेको छ ।

यसैगरी कारागारमा एक प्रहरी वरिष्ठ नायब निरीक्षकको कमाण्डमा ११ सुरक्षाकर्मी खटाइएको छ । यहाँको कारागारमा कूल कैदीबन्दीको क्षमता १५ जनाको रहेको छ । हाल यस कारागारमा २२ वर्षदेखि ६८ वर्ष उमेर समूहका १२ कैदीबन्दी रहेको कारागारका निमित्त प्रशासक युवराज तिमिल्सिनाले जानकारी दिए ।

कारागार निमित्त प्रमुख तिमिल्सिनाका अनुसार कारागारमा सुरक्षाकर्मीको बेरैले आवास भवन नरहेको, कारागारमा चाहिने सवारीसाधन नभएको, खानेपानीको समस्या रहेको, कारागारको पर्खाल मजबुत नभएको, कारागारमा पानी चुहिने समस्या रहेको र कैदीबन्दीलाई स्वास्थ्योपचार तथा अदालतमा म्याद थप गर्न लैजाँदा समस्या पर्ने गरेको छ । *रासस*

सुरचना निर्माण नहुँदा त्यहाँ बस्ने कैदीबन्दी र सुरक्षाकर्मीले सास्ती भोग्न बाध्य छन् । हाल कारगार भवनमा पानी चुहिन थालेपछि, जस्ताले छाइएको छ । त्यही कारागार भवनमा सुरक्षाकर्मीमात्रै होइन त्यहाँका प्रशासनिक कर्मचारीसमेत बस्ने गरेका छन् । धेरै पहिला बनेको ढुंगा र माटोले निर्मित कारागारको जीर्ण भवन स्तरोन्नति नहुँदा कैदीबन्दी, सुरक्षाकर्मी र त्यहाँका काम गर्ने कर्मचारीलाई समस्या पर्ने गरेको छ । पछिल्लो समय मुस्ताङमासमेत वर्षा हुने क्रम बढेकाले त्यहाँको कारागार भवन पछिल्लो समय असुरक्षित महसुस गरिएको बताइएको छ ।

कारागारमा आठ कर्मचारीको दरबन्दी छ । यहाँ एक जना कारागार प्रशासक, एक जना सहलेखापाल, एक स्वास्थ्यकर्मी, एक

विद्यालय परिसर जलमग्न हुँदा पठनपाठनमा समस्या

कञ्चनपुर- शुक्लाफाँटा नगरपालिका-४ असैनास्थित कालिका माध्यमिक विद्यालयमा बिहान घण्टी बज्नेबित्तिकै विद्यार्थी सरस्वती बन्दना वा पिटी कवाज गर्न नपाइ सीधा कक्षा कोठामा प्रवेश गर्छन् । शिक्षकले पनि कक्षाभित्रै हाजिरी गरी पठनपाठन सुरु गर्ने गरेका छन् ।

विद्यालय परिसर वर्षा लागेसँगै जलमग्न र हिलाम्मे हुने भएकाले विद्यार्थीलाई बाहिर लामबद्ध गर्ने गतिविधि गर्न नसकिने अवस्था छ । करिव चार महिनासम्म विद्यालय परिसर डुवानमा पर्ने गरेको छ । पानी निकासको व्यवस्था नहुँदा समस्या भन्न चर्किएको विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी नवीन धानुक बताउँछन् ।

दोधारा चाँदनी नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

दोधारा चाँदनी, कञ्चनपुर
सुदुरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

करार पदपूर्ति सम्बन्धी सूचना

(प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०५/१९ गते)

यस नगरपालिका नगरकार्यपालिका कार्यालयलाई देहायको जनशक्ति आवश्यक भएको र उक्त जनशक्ति खुल्ला प्रतिस्पर्धाको माध्यम बाट पदपूर्ति गर्नुपर्ने भएको हुँदा निम्न बमोजिम योग्यता पुगेका इच्छुक नेपाली नागरिकलाई यो सूचना प्रकाशन भएको मितिले १५ दिन भित्र तोकिएको राजस्व बुझाई यस कार्यालयमा दरखास्त दिनहुन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

सि.नं.	विज्ञापन नम्बर	पद	तह	संख्या	दरखास्त दस्तुर	कैफियत
१	०२-२०८२/०८३	जन स्वास्थ्य अधिकृत	अधिकृत सातौँ	१ (एक जना)	रु. १,०००/-	
२	०३-२०८२/०८३	विद्यालय नर्स	सहायक पाँचौँ	२ (दुई जना)	रु. ७००/-	

१. आवश्यक न्यूनतम योग्यता र अनुभव:-
क. विज्ञापन नम्बर ०२-२०८२/०८३ का लागि नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट जनस्वास्थ्य विषयमा स्नातक तह पास गरी नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषदमा दर्ता भएको र सरकारी सेवाका लागि अयोग्य नठहरिएको नेपाली नागरिक ।
ख. विज्ञापन नम्बर ०३-२०८२/०८३ का लागि नेपाल सरकार बाट मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट नर्सिङ्ग विषयमा प्रविणता प्रमाणपत्रतह पासगरी नेपाल नर्सिङ्ग परिषदमा दर्ता भएको र सरकारी सेवाका लागि अयोग्य नठहरिएको नेपाली नागरिक ।
२. दरखास्त दिने व्यक्तिको उमेर:- विज्ञापन नम्बर ०२-२०८२/०८३ का लागि २१ वर्ष पुरा गरी ४५ वर्ष ननाघेको र विज्ञापन नम्बर ०३-२०८२/०८३ का लागि १८ वर्ष पुरा गरी ४५ वर्ष ननाघेको ।
३. दरखास्त दिने स्थान:- दोधारा चाँदनी नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय ।
४. दरखास्त दिने अन्तिम मिति:- पदपूर्ति गर्ने सूचना प्रकाशन गरेको मितिले १५ दिन भित्र, सो दिन सार्वजनिक बिदा परेमा सो को भोलिपल्ट कार्यालय खुलेको दिन ।
५. आवेदन साथ सँलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरु:- आवेदक स्वयमले प्रमाणित गरेको देहाय बमोजिम कागजातको प्रतिलिपिहरु:
क. नागरिकता
ख. काम सँग सम्बन्धित अनुभव भए सो को कागजात
ग. न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको लब्धाङ्क प्रमाणपत्र
घ. परिषदमा दर्ता भएको प्रमाणपत्र
ङ. चारित्रिक प्रमाणपत्र
च. २ प्रति पासपोर्ट साईजको फोटो
६. छनौटको किसिम:- संक्षिप्त सूची, लिखित परीक्षा र मौखिक परीक्षा ।
७. सेवा सुविधा तथा अन्य:- नेपाल सरकारको नियमानुसार ।
८. दरखास्त फाराम:- दरखास्त फाराम यस कार्यालयबाट वा नगर कार्यपालिका कार्यालयको वेबसाईट www.dodharachandanimun.gov.np बाट उपलब्ध गर्न सकिनेछ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

दार्चुलाको व्याँस गाउँपालिका-१ को छाडरु र तिकर गाउँ जोड्ने अपी र नाम्पा खोलामा आएको बाढीले पुल बगाएपछि स्थानीयवासीलाई आवतजावतमा सहजताका लागि सुरक्षाकर्मी र सर्वसाधारणको जनश्रमदानबाट काठेपुल निर्माण गरिँदै ।

तस्विर: नरेन्द्रसिंह कार्की / रासस

सीमा क्षेत्रमा बर्डफ्लुको उच्च जोखिम

बैतडी (प्रस)- भारतको उत्तराखण्ड राज्यका विभिन्न स्थानमा बर्डफ्लु संक्रमण देखिएपछि नेपालको सीमाक्षेत्रमा उच्च सतर्कता अपनाइएको छ ।

बर्डफ्लु भित्रिन नदिन यहाँका सीमा क्षेत्रमा उच्च सतर्कता अपनाइएको भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र बैतडीका प्रमुख गुमानाी पन्तले जानकारी दिए । भारतको उत्तराखण्ड राज्यका वागेश्वर र उधमसिंह नगरलगायतका जिल्लामा संक्रमण देखिएपछि सीमाक्षेत्रमा कडाइ गरिएको हो । उनले भने, 'सीमा जोडिएको जिल्ला भएकाले भित्रिन नदिन सतर्कता अपनाएका हौं ।'

यहाँको भारतसँग सीमा जोडिएका दशरथचन्द

पालिकाले सूचना जारी गर्दै सतर्कता अपनाउन सूचना जारी गरेको हो । गाउँपालिकाले सूचना जारी गर्दै कुखुरा तथा कुखुराजन्य पदार्थ भित्र्याउने कार्यमा संलग्न रहेमा तथा सूचनाको अवज्ञा गरेमा कानुनबमोजिम कारवाही हुने जानकारी दिएको छ ।

बर्डफ्लु कुखुरा र पक्षीको अतिसंक्रामक रोग हो । यो जतिबेला जहाँ पनि फैलन सक्दछ । बर्डफ्लु संक्रमणबाट विरामीमा उच्च ज्वरो आउने, टाउको दुख्ने, खोकी लाग्ने, घाँटी दुख्ने, श्वास फेर्न गाह्रो हुने लक्षण देखिन्छन् । विरामी गम्भीर भएमा निमोनिया, श्वासप्रश्वासको समस्या देखिन गइ विरामीको मृत्युसमेत हुनसक्छ ।

KhaptadChhanna Rural Municipality

Office of Rural Municipal Executive Chhanna, Bajhang

Sudurpaschim Province,Nepal

Invitation for Sealed Quotation for the Procurement Of Goods

Date of publication:2082/05/19(Sep- 04-2025)

1. Khaptadchhanna Rural Municipality, office of Rural Municipal Executive invites electronic Sealed Quotation from Nepalese eligible bidders for the Procurement of goods under Sealed Quotation Bidding procedures.

S.N	IFB Number	Description of Works	Estimated Amount With VAT(Nrs)	Bid Security Amount (NRS)	Bid Security Period (Days from Date of Bid opening)	Cost of Bidding Document (NRS)
1	KCRM/SQ/GOODS/2082/083-02	Procurement and Supply of drugs for KCRM- Office	19,86,708.54	50,000	75 days	1,000
2	KCRM/SQ/GOODS/2082/083-01	Procurement and Supply of Stationery for KCRM Office.	19,29,847.90	50,000	75 days	1,000

2. Bidder submit their Sealed Quotation electronically may download the SQ documents for e-submission from PPMO's Web Site www.bolpatra.gov.np/egp,Bidders, submitting their bid electronically.

3. Electronic Sealed Quotation bids must be submitted to the office Khaptad Chhanna Rural Municipality, Chhanna, Bajhang through PPMO website www.bolpatra.gov.np/egp on or before 12:00 noon on 21-09-2025. Bids received after this deadline will be rejected.

4. The bids will be opened at 2:00 pm 21-09-2025 at the office of Khaptad Chhanna Rural Municipality, Chhanna, Bajhang. For more Detail Eligible Bidders visit the site of www.bolpatra.gov.np/egp. Purchaser reserves the right to accept or reject the Project. Sealed Quotation follows Public Procurement Acts and regulation 2063(Latest Amendment).

Chief Administrative Officer

Devchuli Municipality

Office of Municipal Executive

Pragatinagar, Nawalparasi (East)

Invitation for Bids

First Date of Publication:- 2082/05/19 (2025-09-04)

Devchuli Municipality Invites Open Competitive Bidding Form Eligible bidders for the Goods given in table below under competitive Bidding procedures.

s. n	Contract Identification no.	Description of works	Bid Security Amount (Nrs.)	Bid Document Purchase Amount (Nrs.)
1	01/DEV/NCB/GOODS/082-083	The Procurement of Medicine For Nagar Hospital	9,25,000.00	5000.00

Deadline for Bid Submission,Opening, Pre-Bid Meeting Date Time And Location,

Account Details for Bid Document & Bid Security Deposit.

2082/ 06/21(7th Oct 2025) till 12:00 Noon, 2082/ 06/21 (7th Oct 2025) 13:00 at Office Premises,26 sept 2025 on 14:00 PM (2082/06/10).

Name of the bank: NIC ASIA BANK ,Office:Devchuli Municipality, Daldale nawalparasi(East) Office Account Number:0772050029165002AccountName:-GA1.1 –ANTARIK RAJASHWA KHATA -DEVCHULI NAGARPALIKA. Office:Devchuli Municipality, Daldale nawalparasi (Eašt) Account Name:-GA 3 – DHARAUTI KHATA -DEVCHULI NAGARPALIKA.**OfficeAccount Number:**0772050029165007.

1.Bidders can download the bidding documents and submit their bids electronically through e-procurement section under PPMO's website: <http://bolpatra.gov.np.as> specified in the bidding data sheet for provision of e-Bidding.The bidders must submit the bid through electronic bidding only. Bidding through hard copies shall not be accepted.

2. Eligible Bidders May obtain further information at Devchuli municipality office, Nawalparasi Bardaghat sušta purba.(mob.9845189731)

3. Matters not Covered Above shall be as per the latest amendment of public procurement Act and its Regulation

Chief Administrative Officer

[illegible]

हरियाली रामेछापको खोंडादेवी गाउँपालिका वडा नं ४ माडीफाँटमा हरियाली धानबाली र नजिकै बगिरहेको तामाकोशी नदी । माडीफाँट खेतीयोग्य जमिनको रूपमा परिचित छ ।

निजी क्षेत्रलाई लगानीमैत्री बनाउन नीतिगत सुधार : ऊर्जामन्त्री खड्का

■ प्रभाव संवाददाता

भ्रष्टाचार- ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइमन्त्री दीपक खड्काले निजी क्षेत्रलाई लगानीमैत्री बनाउन नीतिगत सुधार गरिएको बताएका छन् । नेपाली कांग्रेसको आपूर्ति तथा उपभोक्ता विभागले भ्रष्टाचारको विर्तामोडमा आयोजना गरेको 'दैनिक उपभोग्य वस्तुको सुनिश्चितता-उपभोक्ता अधिकार हाम्रो चासो' विषयक अन्तरसंवादमा उनले निजी क्षेत्रलाई

साथमा लिएर मुलुकको विकास गर्न नीतिगत सुधार गरिएको बताएका हुन् । 'निजी क्षेत्रलाई सधैं साथमा लिएर हिँड्नुपर्छ भन्ने बुझेको पार्टी कांग्रेस हो, यसका लागि थुप्रै नीतिगत सुधार भएका छन्, निजी क्षेत्र इमान्दारीका साथ राजस्व तिर्न तयार हुनुपर्छ', उनले भने । ऊर्जामन्त्री खड्काले मुलुकको आर्थिक विकास गर्न र थलिएको अर्थतन्त्रलाई उकास्नका लागि संसद्का दुई ठूला दल

मिलेर वर्तमान सरकार बनेको बताए । 'मुलुकलाई संकट परेका बेलामा दुई ठूला दल मिलेर समाधान भएको इतिहास छ, मुलुकको आर्थिक विकासका लागि वर्तमान सरकार निर्माण भएको हो,' उनले भने । उनले विद्युत् उत्पादन बढेको र उत्पादनको भार थाम्न नसकेर ट्रांसफर्मरको संरचना पुनःनिर्माण गर्दा केही समय बत्ती जाने गरेको बताए । विद्युत्भार कटौती भने अब नहुने उनको भनाइ थियो ।

सडक अवरोधले जलविद्युत् आयोजनाको काम प्रभावित

■ प्रभाव संवाददाता

रसुवा- स्याङ्गबेंसी-रसुवागढी खण्डको राजमार्गमा मालवाहक सवारीसाधन गुड्ने अवस्था नहुँदा जिल्लास्थित निर्माणाधीन जलविद्युत् आयोजनाहरूको काम प्रभावित भएको छ । गत असार २४ गतेको बाढीले रसुवागढी जलविद्युत् आयोजनाको मुहानको बाँधमा क्षति पुऱ्याएपछि, मर्मत एवं पुनर्निर्माणका लागि अत्यवश्यक उपकरण तथा सामग्री ढुवानी हुननसक्दा काम प्रभावित भएको हो । सुरुङ र जलविद्युत्गृह सुरक्षित रहे पनि मुहानको बाँध पूरै क्षति भएपछि, मर्मत गर्न आवश्यक रड तथा सिमेन्टसहितका उपकरण ढुवानी तथा व्यवस्थापन गर्न समस्या देखिएको रसुवागढी जलविद्युत् कम्पनीले जनाएको छ । बाढीका कारण क्षतिग्रस्त सडकमा 'ट्रयाक' खोलेसँगै हल्का सवारीसाधनमात्र आवतजावत गर्नसक्ने भएको तर ठूला मालवाहक गाडी चल्ने अवस्था नभएकाले सामान ढुवानी गरी जलविद्युत् आयोजनाको विग्रिएका संरचनाको मर्मतसम्भारसहितका अन्य काम हुन नसकेको सो कम्पनीका प्रबन्ध निर्देशक सत्यराम ज्याखले बताए । सो कम्पनीका अनुसार ल्हेन्दे खोलामा आएको बाढीले १११ मेगावाट क्षमताको रसुवागढी जलविद्युत् केन्द्रको संरचना विगारेसँगै विद्युत् उत्पादन बन्द भई दैनिक रु एक करोडभन्दा बढी आम्दानी नोक्सान भइरहेको छ । दैनिक २६ लाख ६४ हजार युनिट विद्युत् उत्पादन हुनेगरेको रसुवागढी विद्युत् उत्पादन केन्द्रको संरचना विग्रिएसँगै कम्पनीले रु ७२ करोड ८८ लाख ७० हजार घाटा व्यहोर्नुपरेको प्रबन्ध निर्देशक ज्याखले जानकारी दिए । बाढीले आयोजनाको मुहानको बाँधलगायतका बाहिरी संरचना क्षति हुँदा करिब रु तीन अर्ब ५० करोड

नोक्सान भएको रसुवागढी जल विद्युत् कम्पनीले जनाएको छ । विद्युत् उत्पादनबाट हुने आम्दानीबाट आयोजना निर्माणमा लागेको ऋण चुक्ता गर्ने आठ वर्ष निर्धारण गरिएकामा यसरी विद्युत् उत्पादन हुन नसकेपछि ऋण चुक्ता गर्ने समयावधि बढाउनुपर्नेमा जोड दिँदै प्रबन्ध निर्देशकले भुक्तानी दिनुपर्ने सार्वा र व्याजको भार समेत बढ्ने भएकाले अवरुद्ध सडकखण्ड यथासम्भ छिटो सञ्चालन गर्ने वातावरण तयार गरिदिन सरकारसँग अनुरोध गरे । मुहानको बाँधमा बाढीले ठूलाठूला ढुङ्गाहरू ल्याएको र बाँधको भुइँडो सतहस्थित सिमेन्टका संरचना विगारेकाले निर्माण सामग्रीसहित बाढीले ल्याएका ढुङ्गा फोर्ने उपकरण ल्याउन सडकमा ठूला सवारीसाधन गुडाउने वातावरण तयार नहुँदा मर्मतकार्य अगाडि बढाउन नसकेको आयोजनाले स्पष्ट पारेको छ । उता गल्छी, मैलुङ सडक सुधार आयोजनाका प्रमुख खड्गलाल श्रेष्ठका अनुसार चार पाँच दिन

सम्ममा रसुवागढीसम्मको ट्रयाक खोली सक्ने र चीन सरकारले ल्हेन्दे खोलामा मितेरी पुल निर्माण सम्पन्न गरिसक्दा मालवाहक सवारीसाधन गुड्ने वातावरण मिलाउने लक्ष राखिएको छ । यसरी सीमानाकालाई लक्षित गरी काम गर्दा राष्ट्रिय गौरवका जलविद्युत् आयोजनाहरूको काम अलपत्र अवस्थामा पर्न लागेको जलविद्युत् केन्द्रले गुनासो गरेको छ । रसुवालीलगायत नेपाली जनताको सेयर समेत रहेको सो रसुवागढी जलविद्युत् आयोजनाको मुहान मर्मतका लागि ल्याइने मालसामग्री ढुवानी गराउन दुई लेनको सडक चाँडै निर्माण गर्न नागरिक समाज, रसुवाले माग गरेको छ । सडक पूर्णरूपमा अवरुद्ध भएसँग आयत-निर्यात ठप्प भई रसुवा भन्सारको राजस्व सङ्कलन शून्यमा झरेको छ । प्रमुख भन्सार अधिकृत तुलसीप्रसाद भट्टराईले सडक बन्द हुँदा वार्षिक रु ४० अर्ब १६ करोड तथा साउन-भदौमा रु सात अर्ब उठाउने लक्ष्य कुनै पनि हालतमा पूरा नहुने बताए ।

कपरेट

ओमस्टोन होटेलसको सेयर बिक्री प्रबन्धकमा सिटिजन्स क्यापिटल

काठमाडौं (प्रस)- ओमस्टोन होटेलस लिमिटेड (दुसित थानी हिमालयन रिसोर्ट) र सिटिजन्स क्यापिटल लिमिटेड बीच साधारण सेयर निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक नियुक्ति सम्बन्धी सम्झौता भएको छ । उक्त सम्झौतामा ओमस्टोन होटेलस लिमिटेडको तर्फबाट अख्तियार प्राप्त प्रबन्ध निर्देशक रमेश कुमार हमाल र सिटिजन्स क्यापिटल लिमिटेडका तर्फबाट प्रमुख कार्यकारी अधिकृत साविर बादे श्रेष्ठले हस्ताक्षर गरे । उक्त सम्झौता अनुसार सिटिजन्स क्यापिटलले दुसित थानी हिमालयन रिसोर्ट (ओमस्टोन होटेलस लिमिटेड) को प्राथमिक सेयर सार्वजनिक निष्काशनको लागि बिक्री प्रबन्धकको कार्य गर्नेछ । उक्त समारोहमा संस्थापकको तर्फबाट प्रमुख विदेशी लगानीकर्ता विष्णु मोरको उपस्थिति रहेको थियो । अन्तर्राष्ट्रिय हस्पिटालिटीको चेन ब्रान्ड दुसित थानीले नेपाल सहित विभिन्न १८ वटा देशमा सेवा प्रदान गर्दै आईरहेको छ र नेपालमा दुसित थानी हिमालयन रिसोर्ट (ओमस्टोन होटेलस लिमिटेड) ले यसको प्रतिनिधित्व गरेको छ । राजधानी काठमाडौंबाट करिब ३८ कि.मि.मा रहेको दुसित थानी हिमालयन

रिसोर्टमा शान्तपूर्ण तथा रमणीय वातावरणमा विभिन्न संघ-संस्थाहरूले आफ्नो सम्मेलन, सेमिनार तथा कार्यक्रमहरू गर्ने गरेका छन् ।

नेपाल इन्भेस्टमेन्ट मेगा बैंक र नेपाल मेडिकल एसोसिएसनबीच सम्झौता

काठमाडौं (प्रस)- नेपाल इन्भेस्टमेन्ट मेगा बैंक लिमिटेड र नेपाल मेडिकल एसोसिएसनबीच व्यावसायिक सम्झौता भएको छ । नेपाल इन्भेस्टमेन्ट मेगा बैंक लिमिटेड र नेपाल मेडिकल एसोसिएसनबीच विस्तारित बैंकिङ सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्य राखी सो सम्झौता भएको हो । उक्त सम्झौतापत्रमा नेपाल इन्भेस्टमेन्ट मेगा बैंकका तर्फबाट प्रमुख कार्यकारी अधिकृत ज्योति प्रकाश पाण्डे र मेडिकल एसोसिएसन तर्फ अध्यक्ष डा. अनिल विक्रम कार्कीले हस्ताक्षर गरेका हुन् ।

यस सम्झौता मार्फत एसोसिएसनका सम्पूर्ण सदस्यहरूलाई विभिन्न सेवाहरूमा विशेष छुट प्रदान गरिएको छ । सोहि सम्झौता अनुसार एसोसिएसनका सदस्यहरूलाई लक्षित गरि बैंकको २७५ वटा शाखाहरूमार्फत प्रोफेशनल वचत खाता खोलि दस लाखको दुर्घटना विमा सुविधा सहित अन्य व्यावसायिक कर्जा, साना तथा मझौला कर्जा, क्लिन सोसल कर्जा, व्यक्तिगत कर्जा, सवारी तथा घर कर्जा र डेबिट/क्रेडिट कार्ड, मोबाइल बैंकिङमा विशेष छुटको व्यवस्था रहेको जानकारी बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत पाण्डेले जानकारी दिए ।

हडकडमा गोर्खाज फाइनान्स शुभारम्भ

हडकड (प्रस)- हडकडमा 'गोर्खाज फाइनान्स लिमिटेड' को भव्य शुभारम्भ गरिएको छ । उक्त शुभारम्भ कार्यक्रममा कम्पनीका निर्देशक आकाश बज्जाले हडकडमा गोर्खाज फाइनान्सलाई नेपाली समाजका लागि एउटा बैंकको रूपमा स्थापित गर्ने र नेपालीहरूलाई एकीकृत गर्ने मुख्य उद्देश्य रहेको घोषणा गरे । नेपालबाट नविल बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सीईओ) मनोज ज्ञवाली र युवा उद्यमी हिक्मतजंग कार्की लगायतका विशिष्ट अतिथिहरूको आतिथ्यतामा कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो । कम्पनीको नेतृत्व डीके दाहाल, आकाश बज्जाल, विवश सुवेदीलगायत ४७ जना अन्य सेयरधनीहरूको टोलीले गरिरहेको छ । कार्यक्रमलाई स्वागत गर्दै अध्यक्ष डीके दाहालले सम्पूर्ण लगानीकर्ताहरूलाई यसलाई बैंक बनाउन एकजुट भई काम गर्न आह्वान गरे । उनले 'गोर्खाज फाइनान्स'लाई बैंकको रूपमा परिणत गर्न सवैजना एकढिक्का भएर एउटै रेखामा उभिएर जोडिनुपर्नेमा जोड दिए । मञ्चबाटै घोषणा गर्दै संचालक आकाश बज्जालले हडकडमा नेपालीहरूका लागि आफ्नै बैंक नभएर अभाव खटिएको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै 'गोर्खाज फाइनान्स' ले नेपाली समाजलाई एकताबद्ध बनाएर एक नेपाली बैंकको सुरुवात गर्ने उद्देश्यका साथ अघि बढेको स्पष्ट पारे । उनले कम्पनीले रेमिटेन्स लगायतका विभिन्न वित्तीय सेवाहरू प्रदान गर्दै भविष्यमा हडकडमा एउटा अग्रणी नेपाली बैंकको रूपमा स्थापित हुने लक्ष्य राखेको बताए । सोही अवसरमा ६ महिनाभित्र नविल बैंकको प्रतिनिधि कार्यालय हडकडमा स्थापना गरिने महत्वपूर्ण घोषणा पनि गरियो, जसले वित्तीय कारोबारलाई सहज बनाउने अपेक्षा गरिएको छ ।

कार्यक्रममा भारत, चीन, मकाउ र ताइवान लगायतका अन्तर्राष्ट्रिय पाहुनाहरूका साथै हडकडका व्यवसायी र सामाजिक अगुवाहरूको बाक्लो उपस्थिति रहेको थियो । कार्यक्रमका वक्ताहरूमा बैंक अफ अमेरिकाका प्रबन्ध निर्देशक तथा प्रमुख सूचना अधिकारी सुरज राई, फाइनेक्स हडकड लिमिटेडका निर्देशक सोयना ढकाल र इन्टरनेशनल योड डेमोक्रेटिक युनियनका उपाध्यक्ष हिक्मतजंग कार्कीलगायत थिए । यस भव्य कार्यक्रमलाई सफल पार्न रजनीश भट्टराई, चित्त गुरुङ, राम कँडेल, क्षितिज न्यौपाने, निश्चल दाहाल, यम गुरुङ लगायतको अथक प्रयास रहेको थियो। सागर थापाको नेतृत्वमा रहेको सागर म्यानेजमेन्ट एचकेले कार्यक्रमको सञ्चालनमा महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको थियो भने प्राविधिक सहयोग सुरेश थापाले प्रदान गरेका थिए । यसैगरी अजोड रोकाले कार्यक्रम सञ्चालन गरी थप आकर्षण थपेका थिए । कार्यक्रमको समापन गर्दै आकाश बज्जालले गोर्खाज फाइनान्सलाई 'गोर्खाज बैंक' को रूपमा स्थापित गर्ने आफ्नो अठोट दोहोर्‍याउँदै सम्पूर्ण उपस्थित महानुभावहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन गरेका थिए ।